

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

Verónica Toral Ortega

ESTUDI DEL GRAU DE PEDAGOGIA A LA
URV I A DIVERSES UNIVERSITATS
ESPANYOLES

TREBALL DE FI DE GRAU

Universitat Rovira i Virgili

Dirigit per: Maria Dolores Varea Santiago

2021-22

AGRAÏMENTS

A la meva tutora, la Dra. Maria Dolores Varea Santiago, per l'ajuda, acompanyament i implicació en tot el procés d'elaboració del treball de final de grau; i per solucionar-me tots els dubtes que anaven sorgint durant el camí que han sigut claus per arribar a la versió final actual d'aquest.

Al professorat que ha validat els instruments de la investigació, per fer possible aquest treball i assegurar-se que les preguntes es feien de la forma adequada i correcte èticament.

A la Dra. Maria Concepció Torres, per estar present també i haver format part de la investigació activament, a partir de l'entrevista que va concedir realitzar i que ha sigut clau per entendre millor aquesta perspectiva interior de la institució.

També a tots els estudiants i exalumnes del grau de pedagogia de la URV que han fet possible part de la meva recerca i han sigut sincers en respondre l'enquesta que ha marcat una part rellevant de la investigació.

Per últim, a la meva família i amics, per ser sempre el meu suport incondicional i acompanyar-me en els millors i pitjors moments.

RESUM

El present treball permet investigar a fons sobre el Grau de Pedagogia a les Universitats Espanyoles en el context social i estudiantil actual, fent un estudi intensiu als estudiants i a la responsable del grau a la Universitat Rovira i Virgili, per entendre com funciona el pla d'estudis i la seva manera d'ensenyar, des de dins i la percepció exterior que això aconsegueix.

La finalitat principal d'aquest estudi és tenir una visió extensa del grau des de diferents punts de vista, per valorar positivament allò que funciona i remarcar en els aspectes que caldria millorar. La hipòtesi de la investigació es troba en si l'actual model de grau acull a totes les necessitats i demandes actuals per als estudiants i futurs pedagogs del nostre país i si el futur, un cop han sortit de la facultat, s'adapta a les expectatives principals.

En el marc conceptual del treball es fa un estudi previ i teòric sobre la pedagogia i la universitat, la seva història mundialment i nacionalment, els inicis del grau a les universitats i un recull d'opinions nacionals sobre les sortides professionals, la inserció laboral i la visió dels alumnes. A part, es fa una comparació de com funciona i s'ofereix el grau de pedagogia a diferents universitats espanyoles.

En el marc metodològic, s'han efectuat dos mètodes d'investigació tradicionals de recollida d'informació. La primera, una enquesta omplerta pels estudiants de pedagogia de la URV sobre la seva opinió sobre el grau en aquesta. I la segona, una entrevista a la responsable del Grau a la URV, perquè donés la seva opinió de com s'està portant a terme des de la mateixa institució.

Paraules clau: Pedagogia, universitat, competències, sortides professionals, inserció laboral.

ABSTRACT

This work allows for in-depth research on the degree of Pedagogy in the Spanish Universities in the current social and student context, doing intensive research directly from the students and the responsible person of the degree at the Rovira and Virgili University, to understand how the curriculum works and their way of teaching, from within and the external perception that this achieves.

The main purpose of this study is to have an extensive view of the degree from different points of view, to positively assess what works, and to emphasise the aspects that should be improved. The research hypothesis lies in whether the current degree model meets all current needs and demands of students and future pedagogues in our country and whether the future, once they have left the faculty, is adapted to the main expectations.

In the conceptual framework of work, a prior and theoretical study is carried out on pedagogy and university, its history globally and nationally, the beginnings of the degree in universities, and a collection of national views on career outlets, job integration, and the student vision and opinion of it. In addition, a comparison is made of how the degree of pedagogy is offered at various Spanish Universities.

In the methodological framework, two traditional methods of research for gathering information have been carried out. The first, a survey filled by the URV pedagogy students on their opinion of the degree. And the second one, an interview with the head of the degree at the URV, to give her opinion on how it is being carried out from inside the institution.

Key words: Pedagogy, university, competencies, professional exits, job insertion.

ÍNDEX

1. Introducció i justificació del tema	6
2. Hipòtesis i objectius del treball	7
2.1 Hipòtesi	7
2.2 Objectius Generals i Específics	7
MARC CONCEPTUAL	8
3. La pedagogia	8
3.1 Definicions	8
3.2 Historia de la pedagogia	10
3.2.1 L'INICI DE LA PEDAGOGIA	10
3.2.2 PEDAGOGIA EN L'EDAT MITJANA	11
3.2.3 PEDAGOGIA DURANT LA IL·LUSTRACIÓ	11
3.2.4 PEDAGOGIA MODERNA	12
3.3 Autors destacables	13
3.3.1 JOHANN FRIEDRICH HERBART	13
3.3.2 ÉMILE DURKHEIM	14
3.3.3 FRANCESC FERRER I GUÀRDIA	15
3.4 Investigació educativa	16
3.4.1 DEFINICIÓ	16
3.4.2 LA FINALITAT DE LA INVESTIGACIÓ	17
3.4.3 INVESTIGACIÓ DOCENT	19
4. La Universitat	20
4.1 Definició i context	20
4.2 La Universitat en Espanya	22
4.3 Dades estadístiques	23
4.4 Garantia de Qualitat	24
5. Estudis del Grau de Pedagogia	26
5.1 El seu inici a l'Estat Espanyol	26
5.1.1 OBJECTIUS ACTUALS DEL GRAU	26
5.1.2 PROBLEMÀTICA DEL GRAU I LA PROFESSIÓ	27
5.2 Universitats on s'imparteix el Grau	28
5.3 Grau per competències	30
5.4 Sortides professionals	32
5.5 Inserció laboral	34
6. Alumnat i futurs pedagogs	36
6.1 Opinions sobre el Grau de Pedagogia	36
6.2 Expectatives i esperances pel futur	38

6.3 Frustracions	40
7. Grau de Pedagogia a les Universitats Espanyoles	44
7.1 Informació comuna.....	44
7.1.1 PRÀCTICUM	44
7.1.2 TREBALL DE FI DE GRAU.....	44
7.2 Universitat Rovira i Virgili	45
7.3 Universitat de Barcelona	46
7.4 Universitat Complutense de Madrid.....	47
7.5 Universitat de Granada.....	47
7.6 Universitat de Salamanca.....	48
7.7 Universitat de Santiago de Compostela.....	49
7.8 Estructura i Assignatures.....	50
MARC METODOLÒGIC.....	52
8. Enquesta als alumnes de Pedagogia de la URV	52
8.1 Població i mostra d'estudi.....	52
8.2 Tècniques de recollida d'informació.....	52
8.3 Objectius de l'estudi i investigació	52
8.4 Validació de les tècniques d'investigació	53
8.5 Resultats i conclusions	53
9. Entrevista a la Responsable del Grau de Pedagogia a la URV	61
9.1 Població i mostra d'estudi.....	61
9.2 Tècniques de recollida d'informació.....	61
9.3 Objectius de l'estudi i investigació	61
9.4 Validació de les tècniques d'investigació	61
9.5 Recollida i anàlisi de les dades.....	62
9.6 Resultats i conclusions	62
10. Conclusions	67
10.1 Discussió dels resultats	67
10.2 Limitacions i propostes de millora de la investigació	68
10.3 Línies d'investigació futura	69
11. Bibliografia	70
12. Annexos	75
12.1 Format de l'enquesta.....	75
12.2 Transcripció de les respostes de l'entrevista	75

1. Introducció i justificació del tema

La carrera de pedagogia s'imparteix en l'actualitat en la majoria d'universitats espanyoles, però s'ha de tenir en compte la història i trajectòria de la universitat com a institució i la pedagogia com a corrent i pensament educatiu per poder impartir-la de manera adequada.

Tot i no ser una professió molt reconeguda socialment, és important saber i valorar que la pedagogia és una part essencial del sistema educatiu i de la nostra societat, ja que està involucrada directament amb totes les persones que són o seran part de la nostra societat futura; per tant, sense aquesta no seríem capaços de funcionar educativament i institucionalment.

És per això que el treball presentat a continuació vol exposar, no només aquesta importància i evolució que ha tingut, des de tots els punts de vista i opinions; sinó que a la vegada fer un estudi que demostrï que a les universitats espanyoles es dona tota la informació i competències necessàries per formar a professionals competents i preparats.

No és el mateix donar-li la visió i importància a la pedagogia en l'educació que necessita i es mereix, que assegurar-se que aquells que seran professionals de l'educació de veritat estiguin preparats per abordar les dificultats i situacions que es trobaran un cop hi hagin entrat de ple.

A través d'una sèrie d'enquestes a estudiants i professionals de la pedagogia, aquest estudi pretén estudiar i debatre sobre els continguts que es donen a les universitats espanyoles dins del Grau de Pedagogia, que tan preparats se surt d'aquest i els reptes i dificultats pedagògics que s'han trobat dins i fora de la institució.

També s'ha d'investigar i comparar les diferències entre aquestes universitats, per reflexionar sobre aquells continguts bàsics que tot estudiant hauria d'assolir, la quantitat de pràctiques que es realitzen i les ofertes educatives posteriors per continuar amb la seva formació: postgraus, màsters, cursos...

Per aquest motiu veig necessari i indispensable l'estudi d'aquest tema i problemàtica en general, ja que el principal proveïdor de coneixements superiors per als pedagogs és i comença en la universitat, i moltes vegades no es tenen en compte les orientacions o continguts imprescindibles per a una formació completa.

2. Hipòtesis i objectius del treball

2.1 Hipòtesi

Hi ha una concepció positiva del Grau de Pedagogia en la Universitat Rovira i Virgili i en altres universitats espanyoles entre els estudiants i futurs pedagogs?

La finalitat de la meua investigació és fer un estudi sobre el Grau de Pedagogia a la URV des del punt de vista dels estudiants i la institució, per remarcar els aspectes positius i aquells possibles punts de millora d'aquest.

2.2 Objectius Generals i Específics

- Assolir els conceptes de pedagogia i universitat de manera sintètica
 - Comprendre l'història de la pedagogia en els diferents períodes històrics
 - Aprendre el paper de la universitat i la seva importància
- Entendre la trajectòria del Grau de Pedagogia a la Universitat Espanyola
 - Assimilar el recorregut de la carrera des que es va començar a impartir
 - Enunciar els canvis que s'han portat a terme i aquells aspectes que es mantenen
- Comparar les similituds i diferències del Grau en diferents parts de l'estat
 - Analitzar els aspectes generals que ressalten en cadascuna d'elles
 - Correlacionar els objectius i continguts de les diferents institucions
- Tenir una visió més global del Grau de Pedagogia de la URV
 - Recollir les diferents opinions sobre aquest als mateixos estudiants
 - Obtenir informació interna de l'estructura i les funcions que té

MARC CONCEPTUAL

3. La pedagogia

3.1 Definicions

El terme pedagogia es pot comprendre des de diferents punts de vista, tants com el científic, el del propi estudi o el de les disciplines, formada per una sèrie de normes rígides no només a un fet com a tal, sinó a un procés o activitat que deriva en el resultat d'una educació (Tallón Rosales, 2018).

Durkheim, dins del text de Gómez (2019), defensa que els termes educació i pedagogia haurien de tenir-se en compte per separat, ja que la pedagogia és una ciència de l'educació que pren les teories donades gràcies a les accions educatives i les diferencia transformant-les i donant-les una orientació diferent de la pràctica.

La construcció d'una epistemologia per aquest concepte, segons Patiño i Rojas (2009) dins del text d'Heeren Herrera (2019), tot i els diversos autors que han proposat que el seu estatus es basi en el mateix saber pedagògic, és més difícil del que podria semblar.

Donar una definició definitiva i correcta epistemològicament ha sigut i és una tasca impossible de realitzar, ja que limitaries en paraules allò que s'ha de descriure també amb accions, creant barreres en el concepte que va més enllà d'una simple disciplina o àmbit en el qual treballar (Zapata, 2006; Heeren Herrera, 2019).

Reyes i Pairol (2021) anomenen la pedagogia com a la ciència de l'educació, de les quals la didàctica en forma part com a una de les seves branques. El seu objectiu és preparar a les persones per a la vida en societat, on puguin portar a la pràctica un treball i unes activitats socials que els hi serà útil per a tota la vida.

Per poder comprendre correctament el terme, Zambrano Leal (2009) ho ofereix com a un discurs educatiu present a les aules que permet reflexionar, millorar en intel·ligència i veure el seu sentit en si. Per aquest motiu, la pedagogia ha de promoure sempre l'equilibri a partir de la pràctica i l'acció, deixant autonomia als estudiants i alhora donant-los allò que necessiten en cada moment.

Segons el document de Gómez (2019), el moviment positivista va estar present sobretot durant el segle XIX a tota Europa, on la pedagogia agafava un paper més científic i encarat a la idea de ciència que hi havia en aquella època, des d'un punt de vista pràctic i experimental.

La pedagogia (Heeren Herrera, 2019) seria la disciplina que classifica i ordena tots els recursos i sabers sobre l'educació dins d'una època determinada. En aquest cas, si es vol definir com a ciència, Foucault opina que aquesta s'hauria d'estructurar a través del coneixement i l'experimentació.

És per això que aquesta es troba en un punt mig entre el que és teòric, que s'estudia i es pot trobar en els llibres de text; i l'aplicació i pràctica de totes les teories reflexionades prèviament a partir de l'experimentació a l'aula.

Aquesta significava una experimentació sistemàtica dels conceptes presents en la investigació, fins que estiguessin comprovats racionalment i es poguessin verificar dins de l'àmbit pràctic. És a dir, fa que aquells que ensenyen puguin prendre com a referència allò que s'ha posat en pràctica per poder orientar-lo (Gómez, 2019).

La pedagogia (Zuluaga, 1987; Heeren Herrera, 2019) considera tots els sabers i coneixements que té una cultura en particular en un moment i un lloc concret de la història, els defineix conceptualment i pràcticament per després dubtar sobretot el que sabem.

L'autor (Mockus, 1995; Heeren Herrera, 2019) la defineix com a disciplina reconstructora, perquè es regenera segons les circumstàncies de l'entorn i s'adapta al desenvolupament social i científic del moment. El fet més rellevant i a la vegada indiscutible, és fer una bona pràctica pedagògica, per ensenyar de la manera més adequada i correcta que es pugui en tot moment. Això es porta a terme a partir dels coneixements amb els quals comences i vas complementant amb aquells coneixements que es van descobrint durant el camí.

Si prenem la pedagogia (Zambrano Leal, 2009) com a una pràctica reflexiva i social, podem entendre la percepció d'aquest discurs en forma d'actes d'ensenyança. Són accions que es porten a terme de manera premeditada i amb uns objectius que s'han d'assolir en qüestions d'aprenentatge, on esperem una sèrie de resultats a partir d'aquesta relació que es forma intrínsecament.

Per a altres autors, com Reyes i Pairol (2021), aquest terme no només es queda en la superfície de l'ensenyança a les aules i cap als estudiants, sinó que també tenen en compte que la pedagogia és la disciplina que forma als professors perquè portin a terme la seva funció de la manera correcta. Aquesta promou als futurs professionals amb els recursos i la informació indispensable per poder exercir de forma eficient la seva tasca docent.

3.2 Historia de la pedagogia

3.2.1 L'INICI DE LA PEDAGOGIA

El mateix origen de l'educació (Böhm, 2010) apareix quan comença la pròpia història del món tal com la coneixem avui en dia. Un cop es creen les cultures i civilitzacions, s'han transmès coneixements i regles oralment per tenir un ordre en la vida i la convivència, traspassada entre generacions i després plasmant-la en escrits que han arribat als nostres dies.

La història de la pedagogia com a disciplina es remunta al moment en el qual l'ésser humà va començar a tenir consciència d'ell mateix i del món en el qual es trobava. Sorgeix la raó i la determinació per entendre tot el que som i ens envolta, i l'única manera de fer-ho és de dins cap a fora.

La idea principal del pensament pedagògic és la capacitat que té d'obrir l'horitzó intel·lectual fins a poder orientar tota la part experimental i així poder ensenyar. És a dir, adquirir els coneixements necessaris per poder transmetre'ls i així enriquir a tots a partir de les mateixes oportunitats.

Els professionals de l'ensenyança (Aguerrondo, 2005) han de conèixer i saber aplicar els coneixements i l'obra d'aquells que van ser abans d'ells, com els grans pensadors de la història Aristòtil, Rousseau o Durkheim; ja que darrere de cada metodologia, activitat o forma d'ensenyar, es descobreixen totes les reflexions plantejades prèviament fins a arribar a aquestes.

Els homes i les dones no van inventar l'educació d'un dia per l'altre, sinó que els hi va suposar un esforç i una inversió del seu temps per poder educar als grups i les tribus i així assegurar la supervivència.

En les societats primitives l'educació i l'ensenyança era una tasca col·lectiva impartida pels adults, on s'ensenyaven els codis i els valors per assolir el comportament adequat i així assumir el paper que els hi pertocava dins de la bombolla social en la qual es trobaven (Aguerrondo, 2005).

La pedagogia occidental (Böhm, 2010), per tant, tal com la coneixem avui en dia hauria sorgit al voltant dels segles 7-2 aC. Partint dels presocràtics, molt abans de Sòcrates i els filòsofs referents de l'Antiga Grècia, fins a arribar als sofistes; tots aquests van ser els portadors de la pedagogia occidental.

Les seves qüestions se centraven en l'home i el seu voltant immediat, així com la llengua, la religió, les arts, la política... aquest va ser un punt crític antropològicament

parlant, sent els primers a reflexionar i compartir idees que, al cap i a la fi, suposaven un aprenentatge i intercanvi de coneixements propi de professor i alumne, en termes actuals.

3.2.2 PEDAGOGIA EN L'EDAT MITJANA

El període de l'edat mitjana (Aguerrondo, 2005) es veu eclipsat pel paper de l'Església i el cristianisme, els quals van frenar qualsevol tipus de progressió i enriquiment que anés en contra del seu ideal.

El cristianisme va obtenir un paper principal, dominant el món de les idees, filtrant i adaptant la filosofia i la història al seu abast, creant el que avui s'anomena neoplatonisme. Tot estava relacionat amb el Déu cristià, transformant i modelant la realitat a la revelació de la veritat divina que venia dels testaments i els textos religiosos.

L'educació acabar sotmesa a la subordinació de pensament, deixant a fora el lliure pensament i la llibertat per dubtar i reflexionar sobre tot l'observable. L'ensenyança religiosa cristiana va ser la base que va marcar tota l'edat mitjana, basant-se en la doctrina escolàstica.

Al final d'aquesta etapa (Aguerrondo, 2005), el racionalisme va començar a sorgir de les seves cendres per tornar a formar part del món intel·lectual i va retornar al seu paper com a principal forma de pensar.

Tot això mentre l'absolutisme i la religió encara formava part de la vida de tots, intentant conviure fusionant els dos pensaments en un, per no perdre tot allò que s'havia estat ensenyant fins llavors. Per tant, s'afirmava que la raó apareixia a partir del concepte diví, i s'intentava la convivència dels dos extrems per mantenir la cultura i l'educació.

3.2.3 PEDAGOGIA DURANT LA IL·LUSTRACIÓ

La pedagogia segons Böhm (2010) s'entén com la interpretació hermenèutica per a una educació empírica que es basa en la idea del Bé major, en el qual hi ha un representant amb coneixements interioritzats d'un tema en particular des de la seva visió i punt de vista.

Aquest educador pren el paper de mediador i serveix d'exemple de cara a l'exterior, on altres erudits es van formant a partir d'ell. És el pas entre la teoria i la pràctica de manera reflectida i crítica, fins a arribar a una realitat educacional.

Durant aquesta època es van crear i redactar els drets civils de les persones (Aguerrondo, 2005), que suposava la llibertat, privacitat i propietat d'aquestes per primera vegada assegurades en un document que les acreditava.

Va ser el començament d'allò que encara s'ha d'aconseguir, que és la discriminació cap a altres persones, promentent la igualtat d'oportunitats. Tot això passat a l'educació, assegurava tots aquests drets traspassats a l'ensenyança i a la manera d'ensenyar i d'impartir coneixements en aquesta nova era.

Es volia una societat moderna, a partir de la raó de manera individual i separat completament de la religió. Les lleis racionals al fi consolidades i aplicades a la pràctica educativa a partir dels docents formats a partir d'aquests valors.

3.2.4 PEDAGOGIA MODERNA

Quan li va arribar el torn a la modernització pedagògica (Monés, J. & Pujol-Busquets, 2011), les expectatives de la nova educació i els nous mètodes d'ensenyament van portar a Europa, a partir de l'Escola nova de Ferrer i Guàrdia, una proposta educativa capaç d'assolir la pau i convivència.

Estaven a favor de la llibertat i la independència del nen, l'autoeducació i l'autonomia; des del moment en el qual entren dins del sistema educatiu fins que surten. Una educació oberta i amb els recursos naturals que el medi proporciona.

Totes les persones són dignes i tenen dret a l'educació (Aguerrondo, 2005). No només això, sinó que aquesta ha de ser de qualitat i ha de confirmar l'adquisició de tots els coneixements bàsics que tota persona hauria de conèixer per poder formar part de la nostra societat.

L'objectiu actual i referent de l'escola ha de ser donar les eines necessàries als alumnes perquè puguin desenvolupar i portar a terme les seves habilitats naturals i innates. A partir de l'autoeducació i la independència dels nens es pot aconseguir una persona autosuficient, autònoma i amb un lliure pensament.

Durant l'últim segle hi ha hagut diversos referents (Monés, J. & Pujol-Busquets, 2011) de diferents parts del món que han marcat un abans i un després en com veiem l'educació i la pedagogia. La visió i coneixements que tenim avui en dia, i el concepte de pedagogia com a tal va ser dictada per autors de referència com John Dewey, Maria Montessori, Ferrer i Guàrdia...

Pestalozzi, al text d'Aguerrondo (2005), tenia com a visió una escola ideal amb una atmosfera de llar, oferint seguretat i afecte per donar als estudiants un lloc de pau i tranquil·litat on poguessin ser ells mateixos i aprendre d'una manera més acollidora; al contrari dels pensadors de la seva època que només prenien en compte la raó.

Els models actuals d'educació prometen una escola on els nens són respectats com a éssers humans, els quals estan dotats d'aptituds i competències, a part d'emocions i limitacions. On cada nen és un món, i s'ha de centrar la seva educació assegurant que ell és el protagonista i l'objecte d'aprenentatge (Aguerrondo, 2005).

3.3 Autors destacables

3.3.1 JOHANN FRIEDRICH HERBART

Johann Herbart va ser un pedagog alemany, a més de filòsof, del segle XVIII i XIX. Gómez (2019) el presenta com a pensador que va portar a terme una nova doctrina de l'educació, centrada en la dignitat humana i el progrés de la personalitat humana.

Reunint els sectors de la pedagogia amb els de la filosofia i la psicologia, tenia present l'idealisme de l'època per centrar-se en la via científica de la investigació i així poder formar a partir de la virtut.

En trobar-se en plena època de la il·lustració i l'antropocentrisme (Gómez, 2019), és el primer a donar pas a una pedagogia científica basada, una ciència de l'educació on els homes són els protagonistes i per primer cop es parla de la creació d'un sistema, on s'agrupin tots els coneixements a l'abast.

Aquesta caracterització científica significa un punt de vista positivista que permet una sistematització dels conceptes des de la part pràctica i experimental, basant-se en els fets observables i verificats en el treball de camp.

Segons el llibre de Böhm (2010), Herbart pretenia combinar la psicologia i pedagogia per a crear una concepció completa dels éssers humans. D'aquesta manera, sabríem com actuar per arribar a aconseguir el màxim potencial, a través de l'educació i l'aplicació de les metodologies adequades.

Psicològicament (Aguerrondo, 2005), Herbart negava que les persones naixessin amb facultats i coneixements innats, sinó que aquests aprenen a través de les experiències i les representacions que trèiem d'aquestes, no sempre de manera conscient.

3.3.2 ÉMILE DURKHEIM

Émile Durkheim va ser un sociòleg i pedagog dels segles XVIII i XIX nascut a França, reconegut com a pare fundador de la sociologia. Aquest donava èmfasi a la investigació científica des del punt de vista sociològic, per a poder agrupar coneixements de les accions socials.

En els textos de Böhm (2010) se li presenta com a un dels representants més importants de tota la història de la pedagogia, a part de fundar la sociologia, entre altres, i ser l'autor referent de França en aquella època.

La pedagogia (Gómez, 2019) la veu com a una fusió entre la mateixa teoria i pràctica que deixa reflexionar sobre l'educació per poder aplicar-los després a l'acció. Segons Durkheim, la pedagogia és una ciència epistemològicament parlant, però també és un art a l'hora d'aplicar-la visualment. Per entendre també el seu punt de vista, és necessari reflexionar sobre aquest conjunt d'idees a partir de l'acció i allò que es pot fer posant-ho en pràctica des de la teoria.

Presenta la pedagogia com a la recopilació de coneixements i qüestions que formen teories conceptuals, les quals després poden ser reorientades i transformades a partir de la posada en pràctica. L'autor creu, en canvi, que l'educació és aquella impartida de pares a fills i pels propis professors, de forma directa i d'un a un.

Tot i no arribar a crear cap mètode pedagògic (Aguerrondo, 2005), sí que va ser essencial per a comprendre i posar-se a la pell del docent a l'aula, on les seves idees pretenien ajudar a aquest a través de les metodologies corresponents.

No veia l'educació com a una tasca individual i que s'hauria de centrar en cada estudiant de manera independent, sinó que estava a favor d'ensenyar a convida en societat i crear a ciutadans que siguin capaços de pensar més enllà d'ells mateixos, basant-se en altres autors com Kant o Hegel.

La seva percepció de l'educació (Böhm, 2010) va més enllà de l'individu i s'ha d'entendre com a un "fet social". La consciència col·lectiva, tal com ell l'anomena, s'agrupen tots els continguts rellevants com la fe, la religió, la moral, la llei... per a arribar a un aprenentatge objectiu.

A part, nega qualsevol moral que no hagi estat inculcada i introduïda per tota la societat; i presenta una abnegació completa per la naturalesa de la vida en societat i en la convivència compartida i col·lectiva, fins a assolir la civilització.

3.3.3 FRANCESC FERRER I GUÀRDIA

Com a pedagog (Monés, J. & Pujol-Busquets, 2011) i referent del seu temps, és inevitable comentar i destacar també tots els altres àmbits de la seva vida que l'han fet famós i rellevant fins als nostres dies. Ferrer i Guàrdia no era només pedagog i educador, sinó que és un referent polític i sindical, amb importants aportacions teòriques i una gran activitat editorial.

El seu moviment destaca dels que hi havia hagut fins ara gràcies a les circumstàncies i l'època en la qual va viure, ja que no només va poder adquirir coneixements i aspectes d'altres corrents que hi havia en aquell moment, sinó que la seva obra i els seus avenços (educatius i no educatius) encara es troben avui en dia en diverses parts el món.

Tot i no haver tingut una vida fàcil ni tranquil·la, les seves vivències el van omplir d'experiència i saviesa per part de figures franceses importants de l'època, que el van introduir al pensament anarquista i laic.

ESCOLA NOVA

Ferrer i Guàrdia va ser un precursor d'un moviment educatiu més endavant anomenat "ferrerisme", ja que va crear l'Escola Nova, que està situada a Barcelona. Tota la seva obra i el seu treball de vida va estar basat en el racionalisme educatiu que va poder implementar en la seva escola.

Algunes de les idees i pràctiques pròpies de l'Escola Nova eren la coeducació en tots els aspectes de la paraula, tant a l'hora del sexe com de les classes socials. Cap d'aquests conceptes va rebre una bona rebuda per part dels educadors de llavors.

El pedagog defensava que una escola havia de ser racional per damunt de tot, i per això defensava que aquesta només ho podia ser si hi assistien alumnes de totes les classes socials, per tenir una igualtat d'oportunitats des de la més innocent infància.

La seva manera d'ensenyar destacava per la laïcitat i el científisme que a vegades el portava a contradiccions entre el seu propi pensament. Estava a favor d'un laïcisme ferrerista no només de cara a la part ideològica, sinó també dins de l'àmbit sociopolític.

No va sentir la necessitat d'esperar-se que els seus mètodes estiguessin demostrats científicament per muntar la seva pròpia escola que trencava amb tots els models tradicionals que hi havia hagut fins ara. D'aquesta manera, la seva aportació pedagògica

passava a no ser solament teòrica, sinó també pràctica (Monés, J. & Pujol-Busquets, 2011).

3.4 Investigació educativa

3.4.1 DEFINICIÓ

La investigació es pot entendre, segons Calvo (2008), com a un exercici destinat a qualificar de manera reflexiva, sistemàtica, rigorosa i crítica l'ensenyança. A la vegada, dona pas a una possible indagació, sistematització i reconstrucció del saber pedagògic; segons la teoria de Camargo (2005, p. 111) dins de Calvo (2008).

L'interès principal de tota investigació sempre és avançar i ampliar els camps de coneixement que encara no s'han solidificat i establert, difonent els treballs d'investigadors i pedagogs experts en els diferents temes.

La investigació pedagògica definida per Barr, dins del text de De Landsheere (1971) com a la solució d'una hipòtesi donada pel descobriment d'una necessitat o dificultat que ha sorgit conscientment, que causa un interès transcendental i dona pas a fer tot allò possible per comprendre'l.

Per aquest motiu, tota activitat que estigui directament relacionada amb la pràctica educativa rebrà el nom d'investigació, amb la conseqüència que qualsevol persona que es trobi dins del món educatiu sigui capaç de portar una a terme.

Orden Hoz (2007) destaca l'inici d'aquests estudis pedagògics un cop es van començar a produir a les universitats. A Espanya durant la II República, igual que en altres països d'Europa en aquell moment, es van començar a produir gràcies a la formació pedagògica dels mestres, per a poder sistematitzar aquests coneixements i classificar-los per poder ensenyar de manera òptima als futurs professionals de la professió.

Segons lafrancesco (2003), tota investigació ha de basar-se, en primer lloc, d'una postura teòrica que permeti plantejar els posteriors problemes i hipòtesis que afectin directament aquelles problemàtiques ateses. D'aquesta manera, les variables es troben relacionades entre elles i es pot arribar a aconseguir una realitat educativa objectiva que no estigui tocada per l'opinió humana.

Es pretén validar (Calvo, 2008) de manera pràctica allò que s'ha estudiat o treballat d'una disciplina en particular, a partir de les construccions teòriques anteriors sobre el

tema. Primer agafant l'establert epistemològicament, i donar-li un sentit amb tècniques observables.

El valor que tenen les investigacions pedagògiques no són només la producció de nous coneixements i teoria sobre les millors pràctiques educatives, sinó que serveixen també com a medi d'orientació d'acció educativa pels professionals. Per així poder entendre millor aquest món a partir de la ciència.

Ara bé, la importància que té tot això és per a entendre que tan complexa pot arribar a ser l'ensenyança, i la discussió que es pot obrir a causa d'un mateix objecte d'investigació si no hi ha unes bases sòlides establertes prèviament.

3.4.2 LA FINALITAT DE LA INVESTIGACIÓ

L'objectiu definitiu d'aquesta és, segons l'autor lafrancesco (2003), arribar a una alliberació de l'educació a partir de la flexibilitat pedagògica, curricular i didàctica, que permeti posar fi a les problemàtiques viscudes avui en dia, que frenen l'avanç i la progressió inevitable per a intentar arribar a una societat idíl·lica.

Per aconseguir això (lafrancesco, 2003), s'hauria d'implantar un procés d'investigació avaluativa que sigui capaç de catalogar la problemàtica, trobar el nucli d'aquesta i així poder sistematitzar la investigació amb les directrius objectives que s'anomenava anteriorment.

Tenint en compte altres punts de vista, De Landsheere (1971) proposa que el fi d'aquesta seria entendre el procés educatiu des de tots els punts de vista. Així mateix, no només classificar i avaluar aquests coneixements i fets, sinó donar-los una definició i un sentit per si sols.

Segons les paraules de l'autor, comprendre significa establir aquestes lleis que presentarien, a mode exacte, la regulació de tots els esdeveniments i relacions que es poden presenciar en la tasca educativa. Això s'obté només quan la part teòrica i la pràctica es fusionen, fins a formar evidències indiscutibles i explicacions científiques.

Tot i això, l'autor d'aquest text (Orden Hoz, 2007) confirma que la investigació no ha sigut mai objecte d'influència a l'hora d'aplicar canvis i orientacions a la pràctica educativa. Això es deu al fet que aquesta només genera problemes de recerca i informació empírica que permet crear coneixement i saber, però no dona les respostes de millora que aquest objecte pretén saber en primer lloc.

Totes les dades i la informació descoberta i recollida pot servir d'ajuda per optimitzar la realitat actual a partir de la teoria, però com a lògica científica no podem afirmar que la mateixa adquisició del coneixement és la resposta a tots les qüestions plantejades en un primer moment.

Altres autors com Orden Hoz (2007) afirmen també que la ciència en tecnologia no es pot aplicar de manera exacta a l'educació, ja que no es pot comprovar amb certesa que les guies redactades a partir d'experiments educatius milloren la pràctica educativa en tots els contextos i sota qualsevol circumstància.

L'anàlisi pedagògica és (Orden Hoz, 2007) al cap i a la fi, una institució que busca el coneixement per poder resoldre els problemes generats per aquest, sense justificar ni prometre la millora de l'objecte estudiat.

Objectius específics

- Conèixer a l'alumne com a persona que aprèn
- Conèixer als educadors i a la docència
- Conèixer les matèries i els continguts que s'ensenyen
- Conèixer el sistema educatiu
- Conèixer les solucions aportades pels altres

Generalment, la investigació (Mallart i Navarra, 2001) té una sèrie d'objectius a curt i llarg termini per innovar i avançar de manera contínua en la millora de l'educació amb i per a tots. Posant la vista en un futur a curt termini, de manera que aquests estudis tinguin un impacte proper i ràpid en el món educatiu, aquells aspectes importants als quals prestar més atenció avui en dia serien l'educació inclusiva, els reptes tecnològics i la pluralitat intercultural.

Aquests es basen en les necessitats que es poden observar avui en dia i que suposen el problema més gros de cara a la falta d'estudis i de solucions acadèmiques i metodològiques que es poden trobar avui en dia.

La investigació socioeducativa comunitària catalana (Mallart i Navarra, 2001) pren la tasca docent com a eina principal per a la recerca dinamitzada i la planificació d'estudis basats en el model disseny-execució-avaluació. Així, es porta terme més aviat una autoavaluació de les capacitats i les mancances que es poden trobar, per donar pas a solucions de manera instantània i directament des de dins.

La importància de promoure projectes educatius comunitaris en la nostra societat actual es basa també a donar solució a aquestes demandes, fent participativa a la família de manera activa i establint una relació amb el centre de confiança i comunicació.

Per assegurar un bon anàlisi i funcionament dels centres, la inspecció i la crítica constructiva constant i innovadora és indispensable. La constant revisió d'aquells aspectes que no acaben de funcionar, a través de la investigació pedagògica dins i fora de les aules, fomenten la millora i la progressió continuada de la bona educació.

3.4.3 INVESTIGACIÓ DOCENT

Molts cops, els mateixos mestres (Calvo, 2008) són aquells que porten a terme les investigacions, a partir de la reflexió col·lectiva, les pràctiques d'aula, la sistematització d'experiències i la innovació. D'aquesta manera, contribueixen de manera activa a millorar la qualitat de l'ensenyança i de fer créixer el coneixement pedagògic.

Els docents dels centres educatius, en acumular anys d'experiència i de situacions viscudes, podrien ser útils per a la investigació i aportar ells mateixos. Tenen tres maneres diferents d'aportar a aquestes investigacions d'una manera directa i des de la primera persona, aplicant-ho després a la pràctica per comprovar a la vegada la seva eficàcia.

- Amb el **coneixement teòric** acumulat durant els anys, poden resoldre aquelles inquietuds de coneixements que encara no s'han estudiat de manera professional, però que recull les seves vivències en un context determinat.
- El **coneixement estratègic** que proporciona aquelles hipòtesis, preguntes i qüestions argumentals que ajudaran a una comprensió i anàlisi crítica de la seva pràctica experimental. D'aquesta manera actualitzar-se en aquells models i pràctiques pedagògiques segons la realitat sociocultural en la qual es troben.
- Els **recursos pràctics** que han anat recollint i implantant ells mateixos a les aules per reforçar la creativitat i les capacitats dels alumnes, descartant aquelles que no han donat bons resultats de les que sí.

4. La Universitat

4.1 Definició i context

La universitat (Pullido, 2009) és una institució mil·lenària que es pot remuntar al principi de les civilitzacions, en el moment en el qual les persones van començar a plantejar-se les grans qüestions de la humanitat i es va despertar en ells la necessitat d'aprendre i ensenyar sobre aquesta.

Observant a les cultures antigues, ens trobem lligats a les cultures asiàtiques, l'antiga Grècia i Roma, l'Imperi Àrab i l'antiga edat mitjana a Pèrsia, quan parlem de les primeres grans civilitzacions. Però a Europa les primeres universitats no van aparèixer fins a finals del segle XI, considerant-se la Universitat de Bolonia (1088) la més antiga, situada a Itàlia.

Giner de los Ríos (1990) retracta al seu llibre la importància que han tingut les universitats espanyoles durant l'edat mitjana fins als nostres dies, destacant entre elles a dues de les més importants de l'antiguitat, les quals són la Universitat de Salamanca i la Universitat d'Alcalà.

L'organització d'aquesta (Pullido, 2009) ve mesurada per crèdits (ECTS), que determinen les hores de treball que un alumne ha de realitzar durant la seva estança a la Universitat. La durada d'un d'aquests és d'unes 20-30 hores, i es componen per totes aquelles hores de classe, activitats, temps d'estudi, exàmens... i tota la feina relacionada amb els estudis que s'estan duent a terme.

Però la nova perspectiva de docència es decanta més per una educació que estigui centrada en l'aprenentatge dels estudiants, tal com dicta la Comissió Europea. Això crea dificultats en algunes metodologies dels docents, ja que no han d'assegurar només l'adquisició dels coneixements, sinó que han après per competències i desenvolupant les seves capacitats.

Pullido (2009) parla d'adaptar aquestes noves universitats a les demandes i exigències de la societat crítica i canviant en la qual ens trobem actualment, de la qual poden obtenir tota la informació que necessitem a l'altura de la nostra mà.

Tot i pensar en una situació idíl·lica i utòpica de cara al seu futur, descobrim a la vegada punts dèbils pel camí que dificulten l'assoliment d'aquests objectius, entre ells la falta de definició d'aspectes indispensables i la confusió quan es tracta d'aplicar uns criteris generals per tots.

La universitat moderna es pot considerar dependent del Govern en el moment de fer canvis resultants i que facin un canvi real que es pugui observar. Es necessita suficient finança pública i un augment de recursos per poder afrontar de veritat totes les necessitats que demanda avui en dia.

La idea d'universitat (Pullido, 2009) es pot dividir a escala mundial en tres grans tipus segons allò en el que es centra i quines són les seves prioritats. La universitat napoleònica centralitzadora, que busca l'excel·lència docent; la universitat alemanya, que està darrere de l'excel·lència investigadora teòrica i pràctica; i l'anglosaxona, que es pot finançar de manera pública o privada però sempre darrere de l'autonomia. A Espanya, la que destaca d'entre les altres és la napoleònica.

És evident que la institució universitària espanyola actual (Torres Soto, 2015) està passant per diversos canvis significatius que suposen grans reptes pels docents i estudiants que es troben en aquest moment dins del sistema.

Però canviar la cultura pedagògica d'un entorn consolidat no és una tasca fàcil, i no sempre pot arribar a donar els resultats esperats en un període de temps determinat. L'evolució i el procés de canvi és continu, i marca un primer pas cap al veritable canvi que arriba a afectar tots els components d'aquesta.

El futur (Pullido, 2009) que se li presenta a la universitat ve donat de molts canvis i dubtes que s'hauran de resoldre a través de l'adaptació. Els alumnes aniran evolucionant i canviant, atraient més alumnes adults i gent gran a les facultats per acabar amb les seves inquietuds intel·lectuals. Hi haurà una major coordinació entre totes les universitats nacionals i internacionals, per donar el millor de cadascuna.

Es crearan programes interdisciplinaris i de col·laboració amb empreses i institucions externes a la universitat. Una transformació organitzativa profunda dades les circumstàncies de canvi. L'augment d'importància en aspectes internacionals com és els idiomes i la mobilitat externa.

Si es vol una universitat cooperativa i coordinada, entre totes les que exerceixen avui en dia, s'ha de crear una política institucional comuna que tingui tots els punts presentats a continuació per Pullido (2009) al seu llibre:

- Un sistema que garanteixi la qualitat formativa i de recursos
- Estratègies i criteris de qualitat marcats
- Coordinació directa entre l'ensenyança i la investigació
- Responsabilitats dels diferents departaments i sectors organitzatius que treballen pels individus

- Una assegurança de la participació activa dels estudiants en tots els aspectes universitaris
- Document que acrediti la forma en la qual s'implanta i s'avalua aquesta política.

4.2 La Universitat en Espanya

Tot i que les universitats espanyoles (Pullido, 2009) van començar a originar-se durant l'edat mitjana en diferents punts de la península, aquestes no es considerarien avui en dia com a tal perquè no representaven la idea d'universitat tal com la concebem actualment.

Aquestes estaven formades per gremis de professors i alumnes, igual que en altres oficis de l'època on hi havia una persona que ensenyava i l'altra que aprenia. Fins i tot el mateix terme ve del llatí, i significa unió professional.

Aquestes noves institucions servien per ensenyar als escolars els principis del saber d'aquella època, és a dir, tots els coneixements que es tenien fins al moment de com funcionava el món. Les assignatures principals eren la filosofia, la teologia i el dret. Un cop han après tot allò necessari per convertir-se en docents ells mateixos, se'ls hi ofería una llicenciatura per poder exercir.

A causa de les diferències socials de l'època, els aprenents eren majoritàriament burocràtics i seguidors de les carreres eclesiàstiques, ja que eren els únics que s'ho podien permetre. Les principals figures que promovien aquests tipus de noves ensenyances eren principalment l'Església i el rei.

Un dels conceptes presents (Pullido, 2009) i més importants dins de la universitat és la llibertat de càtedra. Aquesta incitació a la participació activa dins de la institució, i l'assegurança d'una autonomia garantida per a tots els partits que la formen, són les que donen una rellevància destacable i diferents a aquestes universitats.

Aquest concepte no sempre va estar present, ja que durant la inquisició es tenia molt present allò que es podia ensenyar i el que no, i les autoritats vigilaven molt de prop totes les lectures que s'oferien i existia un control dels catedràtics. No es permetia als espanyols estudiar a l'estranger i existia una censura desproporcionada cap a tots els factors d'ensenyança.

Per sort, això va anar canviant amb el pas del temps, insistint cada vegada més en unes universitats més obertes i sense dependència a cap organització religiosa que pugui afectar aquesta llibertat d'expressió.

Sánchez Lissen (2017), hi parla en el seu article sobre els grans canvis que es van produir gràcies a la Constitució de 1812 de cara a l'ensenyament. Va ser el principi de l'educació per a tothom, garantint escoles públiques en tots els racons d'Espanya i fomentant també una bona formació dels docents que impartiran aquestes classes.

L'única etapa d'endarreriment i de conservacionisme (Pullido,2009) que s'ha donat en aquest país ha sigut durant la dictadura de Franco, on es va crear una llei d'Ordenació Universitària basada en l'autoritarisme, la rigidesa i el control dels continguts, aïllant a la universitat espanyola del marc europeu i mundial.

Això va canviar un cop finalitzada la dictadura i quan es va crear la Llei General d'Educació del 1970, on es prometia un procés de canvi i millora progressista en els aspectes més endarrerits en comparació amb altres països. Des de llavors fins ara, la llei ha evolucionat i s'han creat diferents segons les característiques del context, però totes mirant cap a un futur més lliure i d'innovació.

Aquesta autonomia universitària va aparèixer en un principi dins de la Constitució Espanyola de 1978 (Article 27), garantint aquesta i la llibertat de càtedra en tot moment. També dictava un model descentralitzat d'administració pública que repartia les diferents competències entre l'Estat, les Comunitats Autònomes i les universitats.

L'any 2001 s'aprova la Llei Orgànica d'Universitats (LOU), que serveix per a proporcionar a aquestes a una cohesió del sistema i crear una relació estatal de les universitats per acordar les competències exigides i garantir l'autonomia i la societat.

Durant aquest nou mil·lenni, les universitats no han fet més que duplicar-se i els seus campus créixer en les ciutats més referents del país. Si hi sumem les privades, que no reben cap suport des del Govern, aquestes han augmentat de 10 a 70 durant les últimes dècades i els seus estudiants han anat en augment i sembla que continuarà així durant els pròxims anys (Pullido, 2009).

4.3 Dades estadístiques

En el llibre de Pullido (2009), tot i ser de fa uns anys, es poden apreciar les dades concretes de les universitats espanyoles en termes de números i d'estadística. Actualment, es poden trobar 73 universitats en tot l'Estat (50 públiques i 23 privades), amb 100.000 docents i més de milió i mig d'estudiants matriculats. Només un 10% dels estudiants cursa els seus estudis en una universitat privada.

Segons les dades de la pàgina web Statista (2021), més de 1.3 milions de persones es van matricular a una universitat pública durant el curs 2019-20, en relació amb les 320.000 que van entrar en universitats privades aquell mateix any.

6.000 milions d'euros (Pullido, 2009) són els que es destinen a les universitats públiques per a oferir els recursos i materials necessaris, dades que suposen un 1% del PIB. D'aquesta quantitat, només un 70-75% es deriva directament als recursos públics dels quals els estudiants podran treure després un benefici i que es deriven directament a ells.

El milió i mig d'estudiants de les universitats espanyoles suposa un 10% dels matriculats a la Unió Europea, amb una mitja de més de la quarta part de la població jove que té estudis superiors. Aquesta és més alta que la mitjana europea, que se situa en 1/5 joves en tot el conjunt de l'OCDE.

Tanmateix, si parlen de formació continua, els adults que continuen estudiant durant altres etapes de la seva vida suposa només un 6% a escala nacional, en comparació amb el 18% dels països desenvolupats.

4.4 Garantia de Qualitat

El factor principal segons Pereira-Puga (2011) per certificar que una universitat és bona és si té un bon estudi i informe de qualitat, el qual és actualment un repte al qual han d'enfrontar-se les Universitats Espanyoles.

Per mesurar això, durant els últims anys s'han portat a terme noves metodologies d'avaluació orientades a millorar la qualitat institucional. D'aquesta manera, s'asseguren que els professionals que surten del grau tenen uns coneixements i competències particulars de la seva professió, sabent donar resposta a les demandes de la societat i sentint-se competents per enfrontar-se al món laboral.

No obstant això, també s'ha de mirar l'augment de competitivitat (Pereira-Puga, 2011) que hi ha en l'actualitat a l'hora de captar professorat i alumnat cada vegada més qualificat i preparat, per augmentar el prestigi i la imatge d'aquesta de cara a l'exterior.

D'aquesta manera, es controla que l'autonomia que se li atorga a les universitats és merescuda i segueix uns mecanismes periòdics per continuar tenint un control d'aquestes, i així pressionar a comprometre's a una qualitat i una avaluació òptima.

L'avaluació total es fa a través de tres tipus de metodologia que analitza un aspecte o un altre a mesurar, els quals són l'avaluació institucional, l'acreditació i el *ranking* d'universitats estatals.

Però el preu de l'excel·lència (Pullido, 2009) a vegades és l'única justificació quan et trobes amb algunes de les valoracions i avaluacions que es realitzen, institucions jutjant-se a elles mateixes per arribar a ser millor que altres, a partir d'una avaluació que no han creat per satisfer les demandes d'altres entitats.

El nivell d'excel·lència no determina que una universitat sigui més bona o no que una altra, i no hauria de ser el referent principal que modifiqui les funcions sense tenir en compte el que és essencial, que al final és la qualitat que s'ofereix en les formacions. I això s'aconsegueix només amb el compromís de resoldre problemes i de transmetre coneixements.

QUALITAT DES DE L'USUARI

La satisfacció i la qualitat que percep l'alumnat (Pereira-Puga, 2011) permet obtenir aquella informació que potser no es té en compte en els estudis que es fan des de les facultats, recollint dades des d'un altre punt de vista que serà més estricte i directe a l'hora de destacar aquells punts de millora.

A partir d'aquí es valoren les expectatives que tenien abans d'entrar a la carrera, el nivell de satisfacció un cop han sortit, i la qualitat percebuda de tots els serveis i recursos oferts, fins arribar al moment on els estudiants es senten de veritat satisfets amb tots els factors de manera sincera i orgullosa (Pereira-Puga, 2011).

5. Estudis del Grau de Pedagogia

5.1 El seu inici a l'Estat Espanyol

Els estudis de pedagogia (Ruiz i García de la Barrera, 2013) van originar-se a Espanya a la Universitat Central de Madrid l'any 1904, i aquests han anat expandir-se durant tot un segle, fins a arribar a impartir-se avui en dia en la majoria d'Universitats de l'Estat.

Segons l'article de Sánchez Lissen (2017), aquests estudis han anat ampliant-se en importància i presència, arribant a implantar-se entre els llocs més destacats dins de les ciències de l'educació.

La finalitat principal quan es va originar era proporcionar una formació pedagògica a l'alumnat que acabaria dedicant-se a la docència. La motivació venia proporcionada gràcies als lliberals que votaven a favor de les inspeccions educatives i la formació continuada dels professionals.

Tenint present el recorregut històric (Sánchez Lissen, 2017) de la importància i posada d'atenció de la pedagogia dins del sector universitari, es pot confirmar que aquest va començar durant el regnat de la reina Isabel II a Espanya, i es va estendre en la història fins als nostres dies.

La raó va ser l'arribada del racionalisme i el progrés satisfactori de l'economia en el país, fet que destapava lluites i enfrontaments militars interiors que van acabar en un clímax fatal per als ciutadans del país, amb el final de la II República i la Guerra Civil (Sánchez Lissen, 2017).

Avui en dia, el paper del Grau de Pedagogia a les Universitats és el de formar a persones perquè puguin exercir la professió de pedagogs o pedagogues dins dels sectors necessitats de la societat. El Grau els hi proporciona una oferta formativa distintiva a qualsevol altre ensenyament, i els prepara de manera teòrica i pràctica per dur a terme les seves funcions.

5.1.1 OBJECTIUS ACTUALS DEL GRAU

És important que aquelles universitats (Sánchez Lissen, 2017) on es plantegi la formació pedagògica segueixin un model centrat en els estudiants, on tot el procés d'aprenentatge i de l'adquisició de competències recaigui directament sobre ell; sense perdre el seu caràcter investigador ni el seu pont de comunicació amb la societat.

OBJECTIUS (ANECA, 2005, pp.156-157: Sánchez Lissen, 2017)

- a. “Capacitar als estudiants en les competències (coneixements, destreses, actituds), estratègies, tècniques i recursos.
- b. Fonamentar i promoure en els estudiants el coneixement dels agents, recursos i processos que defineixen i/o contextualitzen la professionalització, inserció i acompliment laboral del treball pedagògic en diferents escenaris educatius, associant els seus respectius desenvolupaments a una concepció integral de l'educació i de la formació dels individus i de la societat.
- c. Desenvolupar en els estudiants la capacitat crítica i la responsabilitat ètica en l'anàlisi de les realitats socials, dels sabers i competències que prenen com a referència la recerca pedagògica i l'acció educativa, vinculant les seves aportacions a criteris i pràctiques que incideixin en la seva millora qualitativa”.

Aquests tres objectius serveixen per obtenir una formació sòlida dels alumnes, a la vegada que s'aprecia el valor de la formació d'aquests i s'obtenen totes les competències i objectius indispensables per apreciar un canvi en la realitat de la societat i la pràctica educativa. Capacitat d'adaptació al canvi i fins i tot avançar-se a ells (Sánchez Lissen, 2017).

5.1.2 PROBLEMÀTICA DEL GRAU I LA PROFESSIONIÓ

Sánchez Lissen (2017) exposa al seu text alguns dels problemes i dificultats que es presenten avui en dia a l'hora de voler cursar i dedicar-se a aquesta professió, per culpa del model universitari actual.

Aquests estan relacionats amb l'actual sistema d'accés al grau, la incoherència entre les assignatures i les metodologies aplicades pels professors, que manquen de recursos materials humans, materials i temporals. Per això el principal propòsit a perseguir són professors amb una bona formació i vocació que vulguin fer algun canvi real.

El primer afer al qual s'enfronten els futurs professionals és l'accés a la universitat a partir d'una nota mitjana aconseguida a partir de la Selectivitat o el Cicle Formatiu que hagin cursat abans d'entrar. Aquesta nota no determina les competències ni habilitats socials que tenen els pròxims alumnes de la carrera i, per tant, és totalment arbitrària segons les teves capacitats de retenció d'informació i èxit acadèmic.

L'altre factor desmotivador a l'hora de pensar en el futur és la falta de reconeixement i intrusisme laboral que pateix aquesta professió. En molts sectors, la falta de coneixement i comprensió de la pedagogia frena la capacitat d'aquests d'endinsar-se i fer-se un lloc entre els altres professionals.

Finalment, la baixa inserció laboral que es troba present actualment, també a causa del factor nomenat anteriorment, afecta la motivació i la voluntat de posar un peu a dins del món educatiu. També suposa la retenció dels professionals al saber la situació actual de l'educació i la falta de recursos i personal per abordar les necessitats demandades (Sánchez Lissen, 2017).

5.2 Universitats on s'imparteix el Grau

UNIVERSITAT	TIPUS	PROVINCIA	MODALITAT
Universidad Complutense de Madrid Doble Grado en Maestro en Educación Primaria + Pedagogía	Universidad Pública	Madrid	Presencial
Universidad Complutense de Madrid Doble Grado en Maestro en Educación Infantil + Pedagogía	Universidad Pública	Madrid	Presencial
Universidad de Castilla - La Mancha Doble Grado en Maestro en Educación Primaria + Maestro en Educación Infantil	Universidad Pública	Albacete	Presencial
Universidad de Castilla - La Mancha Doble Grado en Maestro en Educación Primaria + Maestro en Educación Infantil	Universidad Pública	Ciudad Real	Presencial
Universidad de Murcia Grado en Pedagogía	Universidad Pública	Murcia	Presencial
Universidad Complutense de Madrid Grado en Pedagogía	Universidad Pública	Madrid	Presencial
Universidade de Santiago de Compostela Grado en Pedagogía	Universidad Pública	A Coruña	Presencial
Universidad del País Vasco Grado en Pedagogía	Universidad Pública	Guipúzcoa	Presencial
Universidad de Sevilla Grado en Pedagogía	Universidad Pública	Sevilla	Presencial
Universidad de Salamanca Grado en Pedagogía	Universidad Pública	Salamanca	Presencial
Universidad de Málaga Grado en Pedagogía	Universidad Pública	Málaga	Presencial
Universitat de Barcelona Grado en Pedagogía	Universidad Pública	Barcelona	Presencial
Universitat de Girona Grado en Pedagogía	Universidad Pública	Girona	Presencial

Universidad de Oviedo Grado en Pedagogía	Universidad Pública	Asturias	Presencial
Universidad de Granada Grado en Pedagogía	Universidad Pública	Granada	Presencial
Universidad de Castilla - La Mancha Doble Grado en Maestro en Educación Primaria + Maestro en Educación Infantil	Universidad Pública	Cuenca	Presencial
Universidad de Salamanca Doble Grado en Pedagogía + Información y Documentación	Universidad Pública	Salamanca	Presencial
Universidad de La Laguna Grado en Pedagogía	Universidad Pública	Santa Cruz de Tenerife	Presencial
Universitat de les Illes Balears Grado en Pedagogía	Universidad Pública	Illes Balears	Presencial
Universidad de Burgos Grado en Pedagogía	Universidad Pública	Burgos	Presencial
Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED) Grado en Pedagogía	Universidad Pública	Madrid	A distancia
CES Don Bosco Grado en Pedagogía	Centro Adscrito Privado	Madrid	Presencial
Centro Universitario de Magisterio ESCUNI Grado en Pedagogía	Centro Adscrito Privado	Madrid	Presencial
Centro Universitario de Magisterio ESCUNI Grado en Pedagogía	Centro Adscrito Privado	Madrid	Semipresencial
CES Don Bosco Doble Grado en Maestro en Educación Infantil + Pedagogía	Centro Adscrito Privado	Madrid	Presencial
CES Don Bosco Doble Grado en Maestro en Educación Primaria + Pedagogía	Centro Adscrito Privado	Madrid	Presencial
Centro Universitario de Magisterio ESCUNI Doble Grado en Pedagogía + Educación Infantil	Centro Adscrito Privado	Madrid	Presencial
Centro Universitario de Magisterio ESCUNI Doble Grado en Pedagogía + Educación Primaria	Centro Adscrito Privado	Madrid	Presencial
Universidad de Navarra Grado en Pedagogía	Universidad Privada	Navarra	Presencial
Universidad Camilo José Cela Grado en Pedagogía	Universidad Privada	Madrid	A distancia
Universidad de Navarra Doble Grado en Pedagogía + Magisterio en Educación Infantil	Universidad Privada	Navarra	Presencial
Universidad de Navarra Doble Grado en Pedagogía + Magisterio en Educación Primaria	Universidad Privada	Navarra	Presencial
Universitat de València Grado en Pedagogía	Universidad Pública	Valencia	Presencial

Universitat Autònoma de Barcelona Grado en Pedagogía	Universidad Pública	Barcelona	Presencial
--	------------------------	-----------	------------

Font: *Dónde estudiar Pedagogía | Y Ahora Qué.* (2022). YAQ. <https://yaq.es/carreras-universitarias/ciencias-sociales-y-juridicas/pedagogia?page=1>

5.3 Grau per competències

Segons Álvarez Pérez (2018), les competències realment rellevants són aquelles que apareixen a la verificació del títol universitari un cop has sortit de la facultat, però aquestes no s'arriben a complir completament, tal com es vol fer creure.

Les competències (Gallardo Montes, 2021) serveixen per facilitar als alumnes aquelles eines perquè puguin adaptar-se i aprendre en diferents contextos. Aquestes es poden dividir en quatre categories:

- Saber fer
- Saber ser
- Saber conviure
- Saber conèixer

Els resultats d'aprenentatge que han d'adquirir els estudiants durant el grau són aquells factors apresos, compresos i que capaciten l'execució de la part pràctica. Per això és important que totes les metodologies i pràctiques universitàries es basin en les competències que els alumnes aprendran, per tal que aquestes siguin permanents en el temps i que permetin a les persones adaptar-les al context en el qual es troben (Poblete, 2003; Rodríguez, 2007; Fernández, 2010; Álvarez Pérez, 2018).

La Comissió Europa d'Ensenyança defensa que tota educació s'ha d'impartir a través de l'adquisició de competències, tot i haver tingut en un passat discrepàncies per part d'altres sectors educatius. Aquesta defineix una competència com una barreja d'atributs, habilitats i actituds apreses, perquè la formació sigui plural, diversa i integral per tot l'alumnat.

Dins dels estudis universitaris, és important fomentar la formació permanent al llarg de la vida, a partir dels coneixements especialitzats adquirits i la destresa a l'hora d'adaptar-se a l'entorn i les situacions donades a cada moment. D'aquesta manera, els estudiants surten preparats per enfrontar-se a qualsevol lloc de treball o exigència que se li proposi.

L'adquisició de competències (Gallardo Montes, 2021) dins de la carrera i la universitat és un tema que es troba present avui en dia en els debats i les xerrades educatives, ja que, tal i com s'ha comentat en altres punts del treball, està demostrat que

l'aprenentatge per competències és el més eficient per aquelles professions més socials i obertes al públic.

Aquestes competències (Gallardo Montes, 2021) es poden trobar en les diferents assignatures del grau, de manera que els estudiants puguin contraure-les quan finalitzin els seus estudis, perfeccionant-les i entenent-les amb el transcurs dels diferents nivells.

Els mateixos alumnes són conscients de la seva importància per a la seva formació completa i correcta, tot i que això no detén el desequilibri que existeix entre les seves motivacions i allò que acaben aconseguint aprendre.

PROBLEMES

Tot i això, Álvarez Pérez (2018) ha detectat un problema en aplicar les competències generals en un entorn d'educació superior, ja que els estudiants acaben obtenint les competències específiques treballades, però manquen de competències transversals essencials per la seva tasca.

Tot l'alumnat (Gallardo Montes, 2021) acostuma a donar-li una importància destacable a les competències específiques, perquè són aquelles que després els hi serviran per al seu procés professional, tot i que aquestes es troben descompensades en els anys de formació. Per aquest motiu és necessari potenciar-les des dels diferents punts de vista possibles.

A l'hora d'estudiar i aprendre (Álvarez Pérez, 2018), també s'han captat dificultats de caràcter conceptual i terminològic, que dificulten l'adquisició de tants conceptes en poc temps. En moltes ocasions, els alumnes es graduen sense saber tots els recursos i institucions que existeixen i que els hi poden servir en la seva futura intervenció.

Els professors tampoc són capaços de conèixer precisament com funcionen les competències i com dur a terme les seves classes a partir d'aquestes. No entenen quin sentit tenen i això afecta a l'hora de concretar els resultats d'aprenentatge del procés formatiu dels seus estudiants (Álvarez Pérez, 2018).

L'estudi de Gallardo Montes (2021) demostra la falta d'assoliment de competències socials i d'aquelles que inclouen motivacions i valors en un context social (ANECA, 2005, P.155). Curiosa ironia que, basant-se en el fet que la pedagogia és una carrera social, aquelles competències en les quals més manquen els mateixos futurs pedagogs són aquelles socials, potser per una falta de treball d'aquestes a les aules.

Desgraciadament, els propis alumnes destaquen que els hi agradaria poder desenvolupar-les i dominar-les a un nivell més alt d'aquell que ensenyen actualment al grau, ja que no veuen suficient aquesta metodologia al practicar-la a les classes.

5.4 Sortides professionals

Avui en dia, la figura del pedagog està present en més d'un àmbit de treball gràcies a l'obertura que ha tingut durant els últims anys al món laboral. És per això que les esperances de treballar en aquell sector en el qual es desitja per als presents estudiants cada cop està més a prop de la realitat.

Segons Moreno García (2010), la pedagogia ha estat sempre lligada de manera exclusiva a l'ensenyança i els centres educatius formals, sobretot de cara a la formació que s'imparteix a les Facultats i que prepara als futurs professionals.

A l'hora d'escollir quina serà la branca (Tallón Rosales, 2018) en la que cada pedagog s'especialitzarà, és indiscutible la necessitat de conèixer bé totes aquelles possibilitats, i així poder escollir bé. Un cop la persona està segura, intentar superar-se cada dia per ser el millor i destacar de la resta, per obtenir una rellevància com a professional.

En totes aquestes institucions (Mallart i Navarra, 2001), un/a professional de l'educació pot arribar a desenvolupar un gran rang de funcions i treballs específics en cada lloc de treball, segons la situació del moment i les necessitats específiques d'aquells amb els que es tracta.

Algunes d'aquestes funcions sent el seguiment, l'observació, l'aplicació de coneixements, el desenvolupament i l'avaluació de processos, entre altres; tant en l'àmbit material com l'humà. La gestió, inspecció, supervisió, mediació, elaboració de materials, trobant-se també entre aquelles que pot arribar a empenyorar. Però el fet principal i més important sempre ha de ser vetllar per l'alumne.

Segons Altuna Urdin (2021), hi ha hagut diversos canvis en relació amb l'estructura i els contextos de professionalització dins del context de la pedagogia. Nous espais d'intervenció han anat apareixent, que anteriorment havien estat relacionats amb altres professions; i d'altres han desaparegut segons les necessitats socials que van evolucionant.

I tot i que la taxa d'ocupació dels pedagogs és molt alta, el factor que falta és la visibilització i reconeixement social que molts cops no està present per culpa de la

necessitat de reivindicació dels mateixos professionals dins dels seus espais d'intervenció.

El paper de les Universitats a l'hora de crear les seves guies docents i assignatures, és assegurar-se que tots els àmbits d'intervenció estan coberts. Els estudiants han de ser conscients de quines sortides professionals tenen un cop han acabat amb els seus estudis, i de quines formacions específiques realitzar per especialitzar-se en un àmbit o un altre (Altuna Urdin).

Segons els articles de Moreno García (2010) i Altuna Urdin (2021), les funcions professionals es poden dividir en tres grans àmbits diferents, segons el sector professional en el qual es troba el lloc de treball en particular. Aquests són l'àmbit educatiu formal o informal, àmbit social i àmbit empresarial.

ÀMBIT EDUCATIU

- Intervenció en el centre educatiu, realitzant funcions pròpies de direcció, orientació educativa, diagnòstic, elaboració de materials d'instrucció i disseny de projectes curriculars.
- Membre dels serveis psicopedagògics.
- Educació permanent d'adults, mitjançant el disseny i assessorament de programes específics.
- Educació compensatòria i centres de recursos
- Supervisió del sistema educatiu.
- Docència universitària.
- Tecnologia educativa i mitjans de comunicació, dissenyant materials educatius i gestionant centres de recursos.
- Recerca, renovació i innovació educativa.
- Escola rural i escoles unitàries.
- Formació permanent del professorat.
- Administració educativa.
- Escoles infantils.
- Educació especial.

ÀMBIT SOCIAL

- Àmbit de la justícia, en concret en centres de rehabilitació i inserció social.
- Intervenció socioeducativa i sociocultural
- Professionals pedagògics en museus
- Serveis d'intervenció amb discapacitats

- Normalització del multilingüisme i la pluralitat de llengües
- Serveis a centres hospitalaris
- Intervenció pedagògica a centres penitenciaris

ÀMBIT EMPRESARIAL

- Formació en l'empresa, realitzant assessorament didàctic, disseny i orientació de programes formatius.
- Orientació i formació per l'ocupació i la intervenció sociolaboral
- Disseny de materials TIC per a empreses
- Empreses de serveis d'informació
- Serveis de mediació i de recursos humans

5.5 Inserció laboral

Ruiz i García de la Barrera (2013) presenten la inserció laboral com a un tema multidisciplinari i polivalent, ja que un pedagog és un professional especialitzat en diversos àmbits de treball on són igualment competents per fer la seva feina. Quan es parla d'inserció laboral es té en compte no només incorporar-se professionalment, sinó mantenir-se en aquest.

D'aquesta manera, les seves sortides professionals són molt diverses i, per tant, els recentment graduats han de tenir clar en quin sector especialitzar-se per tenir tota la formació necessària per trobar un bon lloc de treball.

Ventura Blanco (2004) confirma que les sortides professionals relacionades amb els centres educatius formals formen part d'una escassa part del ventall d'ofertes possibles que existeixen. També existeix l'educació no reglada, produïa fora de les escoles i que dona ocupació de la mateixa manera, o fins i tot superior.

Qualsevol lloc de treball on es requereixin tècniques i metodologies d'ensenyança, per a millorar el procés d'adquisició de coneixements en aquells que presten els serveis, o on es treballi la investigació relacionada amb l'àmbit d'ensenyança, serà el lloc ideal per a una figura de pedagog/a (Casares, 2000: Ventura Blanco, 2004).

El procés d'inserció laboral (Tallón Rosales, 2018) pot suposar cada vegada més complex per culpa de la prèvia crisi econòmica a la qual es va submergir el país l'última dècada, sent contractats aquests majoritàriament en empreses privades (60%), en comparació amb els que estan entrant en empreses públiques (28%).

Romero Rodríguez (2016) assegura que és necessari optimitzar la situació d'ocupació dins de l'àmbit pedagògic, per poder proporcionar als estudiants la realitat a la qual s'hauran d'afrontar.

Agustín de la Herrán (2012) es troba mencionat dins del text de Ventura Blanco (2004), afirmant que en el nostre país, la pedagogia es troba endarrerida per culpa de la falta de coneixement de la professió i la mancança de reconeixement entre el món de l'educació.

Per aquest motiu, la pedagogia es confon molts cops per altres especialitats que no tenen res a veure amb aquesta, com poden ser la podologia, la psicologia, el magisteri, l'educació social, entre altres. Això crea com a conseqüència una incertesa en les funcions reals que ha de proporcionar un pedagog en el seu àmbit de treball.

En l'estudi de Ventura i Martínez (2007), dins del text de Ruiz i García de la Barrera (2013), es fa un estudi que demostra un 85-90% d'ocupació entre els 664 graduats que han format part d'aquest. Més de la meitat havien treballat en un lloc relacionat amb allò que havien estudiat i $\frac{3}{4}$ parts ho fan actualment en treballs relacionats directament amb la seva formació.

La via de trobada del treball se situa entre la cerca per internet, pràctiques o treballs previs i a través de familiars o coneguts. Només una petita part d'aquests ho havien aconseguit a través d'un anunci oficial o les oposicions. S'ha de tenir present en tot moment que aquestes dades són de fa uns anys, i la situació pot haver variat (Ruiz i García de la Barrera, 2013).

Tot i això, durant els últims anys (Ventura Blanco, 2004) hi ha hagut una expansió professional ocasionada pels canvis socials que estan succeint gràcies a la fomentació de la formació permanent. Això crea nous llocs de treball relacionats amb altres sectors professionals com el de l'empresa, el social, o l'hospitalari.

En el seu estudi, Romero Rodríguez (2016) pretenia observar i analitzar la situació de dues promocions d'estudiants un cop havien finalitzat el grau a la universitat, de cara a la seva experiència laboral, les ofertes d'ocupació i la seva inserció laboral un cop acabat el Practicum.

Tot i que el 80% dels enquestats ja havia treballat durant la carrera, la majoria van ser en llocs de baixa responsabilitat i que no tenien res a veure amb els seus estudis. Però un cop acabats els estudis, més del 70% dels enquestats va trobar treball relacionat amb el seu àmbit formatiu en menys de tres mesos.

6. Alumnat i futurs pedagogs

6.1 Opinions sobre el Grau de Pedagogia

Ruiz i García de la Barrera (2013) presenta l'opinió personal i el grau de satisfacció dels participants del seu estudi sobre els estudis que han cursat. Els resultats són positius en un 60% dels subjectes, que confirmen que tomarien a cursar-la; i l'altre 40% no ho tenen tant clar.

El factor principal que els va determinar a cursar el grau va ser per vocació en quasi la meitat dels participants; però molts d'ells (un 34% de la resta) la van dur a terme tot i no ser la seva primera opció, o perquè no van poder escollir una altra. La resta la van escollir o per pressió de l'entorn, per completar altres formacions o per les expectatives laborals al voltant d'aquestes.

En canvi, de cara a l'elecció de la carrera, Álvarez (2012) també exposa la diversitat de camins exposats pels estudiants, com ara els consells de familiars i coneguts, l'orientació des dels instituts i la universitat, el prestigi de la pròpia universitat o la vocació professional.

Dins de l'article de Torres Soto (2015), es pretén demostrar els coneixements i records que tenen els estudiants de les matèries i els continguts treballats un cop han sortit de la universitat. Tot i que avui en dia es fomenta un aprenentatge a través de competències, els mètodes tradicionals de classes magistrals i seminaris encara tenen un paper molt sòlid avui en dia (De Miguel, 2006: Torres Soto, 2015).

Però el que sí que queda clar i retractat en l'estudi de Torres Soto (2015) és que els alumnes són capaços de recordar una gran part dels continguts donats al grau, i assolixen unes competències clares que en un futur pròxim els hi serviran per a la realització del seu treball i per seguir aprenent de manera permanent.

Alguns dels factors que afecten els estudiants i que poden presenciar de primera mà gràcies a la seva visió interna de la situació, són la descoordinació entre professionals, l'individualisme a l'hora d'afrontar els reptes i la balcanització dels continguts. Afectant-los a ells que són els que han d'aprendre i formar-se.

Els estudiants (Tallón Rosales, 2018) exigeixen una formació més pràctica i que tingui relació directa amb la realitat del mercat laboral actual, ja que troben que la carrera manca de factors rellevants i presenta llacunes en alguns sectors fonamentals per una bona execució de la tasca professional.

Pel que fa a la part pràctica (Torres Soto, 2015), els participants deixen clar que, potser a causa de les poques hores i la poca implicació demanada, els continguts apresos durant la seva estança és menor que la de les classes de la facultat. L'important en aquest cas és, però, si han après a posar aquests coneixements a la pràctica i han aconseguit adaptar-se a les necessitats presentades.

Algunes de les assignatures (Tallón Rosales, 2018) amb menys paper en els diferents cursos són aquelles que estan relacionades amb els sectors no formals i l'empresa, tenint en compte que molts cops no es veuen com aquelles que poden suposar un gran ventall de sortides professionals. En canvi, els estudiants d'aquest estudi valoren positivament els aprenentatges de caràcter formatiu cap a les àrees educatives i d'inspecció i supervisió educativa.

És important comprendre (Torres Soto, 2015) tot el que els estudiants han après i allò que són capaços de fer un cop finalitzats els seus estudis, recorrent tot el camí curricular que han portat a terme i així poder valorar el procés d'aprenentatge dels alumnes, detectant els factors a canviar i aquells que encara funcionen.

En aquest estudi (Torres Soto, 2015) es pot observar com els alumnes recorden alguns dels continguts treballats durant els diferents anys, recordant més els d'unes assignatures que les d'altres. També es pot veure la diferència d'adquisició de continguts entre la part teòrica o la pràctica del grau, sent aquesta significativa en la part d'assignatures teòriques i de continguts memorístics.

Això es pot deure a la rellevància de coneixements teòrics com a base d'aprenentatge conceptual, per poder entendre l'entorn socioeducatiu en el que es troben i poden aplicar i adaptar els seus coneixements a l'entorn en el qual es troben, fet que els futurs pedagogs troben essencial.

En el text de Álvarez (2012), s'exposa l'opinió dels estudiants de la Universitat d'Oviedo sobre els estereotips, el suport institucional i la docència. Aquests judicis i punts de vista són completament subjectius a les opinions dels participants de l'estudi, i no es pot considerar una visió completa del món educatiu.

A més de la necessitat actual de les universitats de crear una nova arquitectura estructural, virtual i cultural d'acord amb les directrius per al desenvolupament de l'Espai Europeu d'Educació Superior, podem destacar la necessitat de crear una política universitària basada en un currículum tecnològic i al voltant de la professionalitat (Zabalza, 2002; Álvarez, 2012).

En relació amb els estereotips (Álvarez, 2012) que perceben els estudiants de la Universitat, es troba el que aquesta és una grata experiència per als joves necessària però sacrificada. Creuen que si s'aconsegueix passar amb èxit aquesta etapa, tot els hi sortirà bé en la vida i el seu futur professional.

Però també tenen molt en compte l'aprenentatge que adquireixen en altres aspectes de la seva vida, prenent com a referència que s'aprèn més de les experiències que de la universitat.

De cara al suport institucional rebut durant la seva estança a la carrera, es pot destacar el suport dins de la comunicació virtual per davant de la comunicació oral i presencial, la informació proporcionada sobre els suports interns i externs de la institució, i el suport dins de les tasques administratives. Però el factor més important des del seu punt de vista és, per davant de tots, la capacitat de cobrir les seves necessitats de comunicació i informació (Álvarez, 2012).

Existeixen alguns factors (Álvarez, 2012) que afecten negativament al rendiment dels estudiants, sobretot quan hi ha present una desorientació davant les exigències del professorat.

Tant mateix, no només es culpa dels docents la falta de rendiment a les aules, ja que hi ha factors que intervenen i que depenen només de l'actitud que tenen els alumnes davant de les classes, com poden ser el desinterès per la matèria o el professor, la falta de voluntat, la baixa capacitat d'idiomes o un excés d'entreteniment i distracció.

No obstant, els estudiants consideren els seus estudis pedagògics indispensables pel seu desenvolupament professional, necessaris per desenvolupar una ètica d'actuació i per aprendre els coneixements conceptuals i d'investigació necessaris.

Una de les queixes principals presentada en el text de Vilà (2015) de la Universitat de Barcelona és l'abús de competències que es demanen en el Pla Docent del Grau, fet que dificulta l'avaluació de l'adquisició de conceptes i d'habilitats competencials. Una correcta resposta a això seria la reducció del nombre de competències exigides, repartint-les en tots els crèdits de manera adequada i raonable.

6.2 Expectatives i esperances pel futur

Quan els futurs pedagogs (Mallart i Navarra, 2001) comencen la carrera, tenen unes expectatives i esperances de la professió i l'experiència que acaben canvien mentre

passen per tot el procés. Per començar, la majoria dels alumnes no tenien intenció d'endinsant-se a aquesta branca de l'educació quan entren a la universitat.

Els que sí que hi entren per vocació són un percentatge concret, que ha reflexionat molt sobre el tema i sobre el seu futur professional, els quals tenen una idea clara de les funcions que arribaran a impartir i allò que els hi espera un cop surtin de la facultat.

L'alumnat és (Tallón Rosales, 2018), al cap i a la fi, el protagonista de la seva pròpia formació i aprenentatge, ja que seran el futur de professionals que portaran a terme la professió i continuar amb el llegat de la professió.

Els pedagogs (Mallart i Navarra, 2001) tenen el paper de responsables de la societat, ja que el futur d'aquesta i totes les persones que la formen recau a les espatlles dels professionals de la pedagogia que dicten la manera d'educar-los. Per això és important que aquests tinguin clars una sèrie d'aspectes abans d'exercir:

- Tenir **habilitats socials**, per a ser capaços de treballar de primera mà amb altres persones, ja siguin diferents professionals amb els quals es comparteix un lloc de treball i amb els quals hi ha d'haver una cohesió i coordinació constant; com amb els clients i alumnes amb els quals es treballa i es relaciona.
- Posseir uns **valors i moral** destacables, i que estiguin interioritzats per poder actuar a partir d'ells. És rellevant saber quina és la teva ètica de treball, i no sobrepassar-la mai, per no posar en perill a cap tercera persona ni anar més enllà del que un vol.
- **Conèixer el nostre entorn** i les seves característiques, per estar sempre al dia dels canvis i l'evolució que es pot originar de manera social, econòmica o educativa en el lloc geogràfic on el pedagog es troba treballant en aquell moment. També tenir una visió de com va ser en un passat i com s'ha arribat al moment actual.
- Estar **satisfets i orgullosos** de la seva professió, reclamar-la amb tot el que aquesta comporta. Saber quines són les funcions d'un pedagog i les que no, i conèixer els llocs de treball que són exclusius per a pedagogs segons allò que es demana fer.

Segons el text de Tallón Rosales (2018), és important tenir clar quins són els destinataris del paper professional dels pedagogs i les pedagogues, on aquell a qui s'educa no és necessàriament només un infant o adolescent, sinó que qualsevol persona és capaç de formar-se durant totes les etapes de la vida, i sense importar la seva situació.

Un cop es té clar que la pedagogia és una disciplina, un procés, un estudi, un seguiment de normes... es pot veure la clara diferència entre aquesta i l'educació com a tal. L'educació és un fet social i la pedagogia és la ciència de l'educació.

El que podem trobar avui en dia (Mallart i Navarra, 2001) és la gran dedicació dels professionals i d'aquells que venen darrere, les ganes i la vocació de millorar les coses, avançar i prosperar fins a arribar a ser professionals de prestigi i valorats en el seu sector.

Els sentiments cap a la professió són positius, amb persones dedicades i amb ganes de fer-se un nom a la nostra societat, que encara no té present la seva figura i allò que poden arribar a fer per a millorar l'educació des de dins.

És important llavors demostrar la professionalitat que es troba present en tots els pedagogs, reivindicant la nostra postura i evitant qualsevol mena d'intrusisme que pot aparèixer als mitjans de comunicació, on altres experts volen posar un peu en temes on els especialistes són els pedagogs (Mallart i Navarra, 2001).

Un gran problema en la nostra societat actual (Tallón Rosales, 2018) vindria a ser l'intrusisme laboral, raó per la qual és imprescindible clarificar aquelles funcions i el desenvolupament propi d'un professional de l'educació, en aquest cas el pedagog.

A vegades la falta de material curricular a les universitats és el perquè ni tan sols el mateix professional sap quin és el seu lloc i la seva posició en l'entorn laboral. Per això és necessari treballar aquells sectors més abandonats, com seria l'empresarial, per evitar aquesta situació i assegurar que els pedagogs poden treballar allà on els pertoca.

També és indispensable (Mallart i Navarra, 2001) l'ajuda cooperativa entre pedagogs, treballant en equip i donant-nos suport els uns als altres per expandir de manera infinita aquesta xarxa de comunicació entre tots, enfortint i fent cada vegada més gran la seva professió.

6.3 Frustracions

Segons Moreno García (2010), uns dels temes principals de més preocupació entre els estudiants de pedagogia és la falta d'informació de cara a les possibles sortides professionals i l'oferta laboral en sortir de la facultat.

A part, la gran intromissió que existeix per part de professionals d'altres sectors a llocs de treball destinats en un principi a pedagogs és també un tema de gran repercussió avui en dia i que afecta la motivació i les expectatives dels alumnes.

Aquesta es veu sobretot amb psicòlegs i sociòlegs, a causa de la falta de precisió de les funcions pròpies dels pedagogs i les similituds de tasques amb altres experts que es poden trobar en la mateixa empresa. És per això que s'ha de tenir present sempre aquesta qüestió de cara al futur incert i canviant (Moreno García, 2010).

A l'hora de qüestionar el punt de vista dels docents (Vilà Baños, 2016) de cara a aquelles preocupacions i dificultats a les quals s'enfronten els estudiants durant la carrera, molts d'aquests opinen que existeix una gran quantitat d'ansietat i desmotivació al voltant dels alumnes.

Sobretot de cara a assignatures amb les quals potser no tenen tants coneixements previs com els hi agradaria, com en aquest cas l'Estadística, els alumnes poden arribar amb uns prejudicis negatius en relació amb aquesta per culpa d'uns continguts més socials i matemàtics de l'esperat en una carrera centrada en les persones i les humanitats.

Per evitar aquest tipus de frustracions (Vilà Baños, 2016) a l'hora d'afrontar les assignatures que menys els hi motiven, l'actitud que projecta el professor ha de ser d'apropament i confiança en tot moment, adaptant sempre els continguts a les necessitats dels joves i fomentar la motivació a través de dinàmiques pràctiques i entretingudes.

Si no es porta a terme aquesta preocupació el clima de l'aula, les respostes educatives es poden veure afectades i crear un bloqueig d'aprenentatge si no es prediuen amb temps. Al contrari d'això, si hi ha una resposta emocional positiva, l'estudiant té una visió segura de l'aula i es sent confiat per a realitzar el treball confiant en ell mateix i complint els objectius (Vilà Baños, 2016).

S'ha de tenir en compte també (Moreno García, 2010) la repercussió que té aquesta titulació a escala social, quan s'observa la quantitat de sortides professionals que de veritat existeix per als pedagogs en el món laboral. Per això, aquest ha de sortir de la seva zona de confort i enfocar els seus objectius més enllà dels sectors esperats.

Un factor present entre els estudiants i que ja s'ha començat a treballar en diferents universitats del país és la realització de nous plans d'estudi, que siguin actuals i ofereixin tots els recursos necessaris per la resolució de problemes i dificultats que es troben els alumnes en l'actualitat. Per així poder fusionar-se amb la resta de països europeus que ja ho practiquen.

Per això és imprescindible, segons l'autor Moreno García (2010), ampliar les competències professionals i plantejar-se com a repte una nova avaluació a través de

diferents qualificacions, i formar per a cobrir noves professions que ressurgeixen i que seran el futur.

Perquè actualment ens trobem en una societat incerta i canviant que és imprevisible de cara a les demandes professionals. És crucial mantenir les formacions en tots els sectors de treball, per assegurar una bona funció de les tasques que es demanen, a la vegada que es crea un bon clima de treball a partir del respecte i la llibertat.

Es reivindica la idea de canviar el sistema educatiu per evitar problemàtiques com l'abandonament escolar; i es busca crear mètodes perquè els professionals puguin diagnosticar les necessitats formatives en tots els nivells. Per aconseguir una millora de l'educació i l'empresa s'ha de començar assegurant una bona formació.

En l'estudi d'Altuna Urdin (2021) a la Universitat del País Basc sobre el nivell de satisfacció dels alumnes de cara a la carrera, es van determinar alguns aspectes a millorar que afecten directament als estudiants. És a dir, les preocupacions i incerteses que es presenten en ells mentre encara es troben dins del grau.

Alguns d'aquests eren la seva visió de cara a l'orientació laboral que se'ls hi presentava durant la carrera, segurament insuficient per conèixer totes les branques d'intervenció a les que poden entrar a l'acabar els seus estudis.

A part d'aquesta orientació laboral, també destacaven la falta d'orientació acadèmica proporcionada per la institució i la facultat, la qual ve donada normalment només al final de tot, en el 4t curs, i agafa de sorpresa si no s'ha anat treballant abans els diferents sectors on pot treballar un/a pedagog/a.

És per això que en l'estudi es proposen una llista de millores proporcionades pels propis estudiants, que creuen que ajudaran a resoldre aquests dubtes i confusions que es poden trobar en els joves:

- Oferir informació sobre totes les especialitats que existeixen dins de la carrera i tenir un servei que ofereixi orientació per a tots els cursos, començant en segon o tercer per anar preparant i que puguin anar pensant aquells que més els hi crida l'atenció.
- Fer xerrades i conferències de professionals en actiu sobre diferents temes d'interès que els hi pugui interessar als joves, per veure la seva funció professional a la institució on està treballant i quines funcions realitza.
- Organitzar més sortides i excursions a diferents entitats on hi ha una figura de pedagog que treballa de manera activa, per poder veure com treballa i en quin

entorn es relaciona. En llocs menys coneguts, com per exemple museus, centres educatius, empreses...

- La utilització i dominació de xarxes socials i com poden ser una gran eina per desenvolupar-se professionalment i donant-se a conèixer a un públic més ampli i il·limitat.
- Ensenyar a valorar i donar prestigi a l'ofici, sol·licitant-se de manera oberta a totes aquelles ofertes on encaixen professionalment i així donar publicitat a la professió.

7. Grau de Pedagogia a les Universitats Espanyoles

7.1 Informació comuna

7.1.1 PRÀCTICUM

El Practicum equival a les pràctiques que es porten a terme durant el grau, coordinat des de dins de la facultat i que permet als estudiants tenir una visió exterior de la seva futura professió des d'una entitat o institució on podrà treballar en un futur.

Segons la universitat espanyola en la qual realitzes la carrera de pedagogia, t'ofereixen un o dos pràcticums que equivalen a diferents crèdits segons les hores totals dedicades i en les quals estàs en l'entitat.

Algunes de les universitats que ofereixen dues estades de pràctiques en comptes d'una són la Universitat de Granada i la Universitat de Santiago de Compostela, entre d'altres de la resta d'Espanya.

La Universitat Rovira i Virgili, per exemple, ofereix unes soles pràctiques que es porten a terme en el quart any de la carrera i que equivalen a 21 crèdits, traduïts a 300 hores executades durant el segon i últim quadrimestre. Aquesta organització permet als estudiants centrar-se en les pràctiques i poder fer-les seguides sense la pressió de més assignatures alhora.

Per poder avaluar aquesta estança, els alumnes han de redactar una Memòria de Pràctiques que serà avaluada per la tutora de la universitat i la tutora de l'empresa en la qual han estat, a part d'un sector d'autoavaluació per defensar la teva posició i esforç des del teu punt de vista.

7.1.2 TREBALL DE FI DE GRAU

El treball de fi de grau és un estudi basat en la investigació o la intervenció d'un tema a elecció de l'alumne, per observar els coneixements adquirits durant la carrera i la seva aplicació a la pràctica a través de metodologies d'investigació.

Un cop s'ha escollit el tema, la universitat assigna un tutor a cada persona per fer un seguiment continuat i revisar aquells aspectes o solucionar aquells dubtes que poden anar apareixent mentre s'està portant a terme.

A final de curs s'ajunta un tribunal d'avaluació que revisarà el TFG presentat i es farà una presentació presencial on l'alumne haurà de fer la seva defensa del treball davant

del/a tutor/a i el responsable de grau. Un cop valorades totes les parts escrites i exposades, es posarà una nota final que englobi tot el treball portat a terme.

Aquest treball equival a un nombre diferent de crèdits segons la universitat en la qual es porta terme, sent en la majoria d'ocasions de 6 crèdits, però amb alguna excepció com la URV on és de 9 o la UB on equival a 12. Aquesta diferència es deu a la diversitat d'oferta d'assignatures u optatives que l'alumne ha de complir per arribar als 240 necessaris per obtenir el títol.

7.2 Universitat Rovira i Virgili

Descripció de l'entitat

La Universitat Rovira i Virgili és una entitat d'excel·lència situada a la ciutat de Tarragona i a les Terres de l'Ebre, on s'imparteixen estudis postobligatoris tals com graus, postgraus i màsters; de totes les branques d'estudi i d'investigació. Dins d'aquesta, en la Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia del Campus Sescelades, s'estudia el Grau de Pedagogia.

El seu objectiu es basa en tot moment en l'aprenentatge pràctic a través de l'experimentació presencial, per donar resposta a les necessitats socials, amb l'oportunitat de realitzar el Treball de Fi de Grau amb la coordinació d'una entitat i així millorar el compromís cívic.

Les 300 hores de pràctiques que ofereix en un mateix curs asseguren una intervenció directa i profunda en el centre on es realitzen, posant un peu al sector laboral de manera personalitzada i segons la branca d'interès de preferència, gràcies a la àmplia oferta de centres que ofereixen.

El professorat té una llarga experiència en el món de la pedagogia en els diferents sectors en els quals ensenya, amb un currículum d'investigació i de pràctica professional dins i fora de la Universitat.

Informació general

DADES BÀSIQUES

DADES BÀSIQUES	
Branca de coneixement	Ciències de l'Educació i Psicologia

Crèdits	240 (4 anys)
Places	45
Nota de tall (2021)	8,571
Idioma	Català (85%) i Castellà (15%)
Responsable del Grau	M. CONCEPCIÓ TORRES SABATÉ

7.3 Universitat de Barcelona

Descripció de l'entitat

El Grau es troba impartit al Campus Mundet de la Universitat de Barcelona, dins de la Facultat d'Educació, conjuntament amb tots els altres estudis relacionats amb l'educació i l'aprenentatge.

No només se centren en l'àmbit educacional, sinó que també donen importància als sectors empresarial i social dins del seu pla d'estudis, per obrir les portes a totes les sortides professionals que es garanteixen dins de la pedagogia.

El grau de pedagogia es porta a terme des de l'any 1929, i no ha parat de créixer en recursos i estudiants des que va començar. Els seus objectius es basen en l'adquisició d'aquelles competències imprescindibles per analitzar, sintetitzar i aplicar aquells coneixements en els entorns en els quals es treballa.

Informació general

DADES BÀSIQUES	
Branca de coneixement	Ciències Socials i Jurídiques
Crèdits	240
Places	240
Nota de tall (2021)	8,311
Idioma	Català (90,3%) i Castellà (9,7%)
Responsable del Grau	M. ANTONIA CARREÑO AGUILAR

7.4 Universitat Complutense de Madrid

Descripció de l'entitat

Dins de la Facultat d'Educació i del Centre de Formació del Professorat de la Universitat, situats dins del Campus de la Moncloa, s'imparteix el Grau de Pedagogia, a una de les majors universitats de la Comunitat de Madrid.

En aquesta, se centren en la intervenció pedagògica i la teoria pedagògica com les dues bases centrals de l'estudi professional, amb unes competències i objectius basades en la teoria i la pràctica.

La divisió dels estudis es duu a terme en dos semestres per any, amb un total de 8 semestres on s'imparteixen una gran varietat d'assignatures diferents i centrades en tots els sectors d'interès que podran ser útils pel futur professional dels estudiants.

Informació general

DADES BÀSIQUES	
Branca de coneixement	Ciències Jurídiques i Socials
Crèdits	240
Places	110
Nota de tall (2021)	9,649
Idioma	Castellà
Responsable del Grau	Jesús Miguel Rodríguez Mantilla

7.5 Universitat de Granada

Descripció de l'entitat

Dins de l'edifici de la Facultat de Ciències de l'Educació, anomenat antigament com a Escola de Magisteri, i inaugurat l'any 1990, es troba el grau de Pedagogia i totes les formacions de professorat per poder exercir com a tal.

L'ensenyança és presencial, centrant-se en l'oferta formativa i professional que s'ofereix actualment un cop acabes els teus estudis i saltes al món laboral. Consolida la

coherència entre els aprenentatges teòrics i pràctics que seran imprescindibles per la pràctica professional.

Asseguren un entorn destinat als futurs professionals, amb una acció tutorial destinada principalment a ells, una oferta de mobilitat nacional i internacional per formar-se i uns estudis posteriors per seguir ampliant els seus coneixements i currículum.

Informació general

DADES BÀSIQUES	
Branca de coneixement	Ciències Socials i Jurídiques
Crèdits	240
Places	135
Nota de tall (2021)	7,62
Idioma	Castellà
Responsable del Grau	Facultat de Ciències de l'Educació

7.6 Universitat de Salamanca

Descripció de l'entitat

Fa onze anys que aquest grau s'imparteix a la Facultat d'Educació de la Universitat de Salamanca, substituint el que era la Llicenciatura de Pedagogia i havent-se renovat l'any 2016.

A l'inici de curs es fomenta un Pla d'Acollida, destinat als estudiants de nou accés perquè coneguin el Campus, les instal·lacions i recursos destinats a ells com a nous alumnes del centre. Aquest es porta a terme a partir d'una Fira de Benvinguda.

L'oferta de centres de pràctiques és molt àmplia, i permet escollir entre els diferents àmbits de professió. També dona l'opció de fer un Doble Grau de Pedagogia + Informació i Documentació. El professorat és qualificat i està compromès amb els objectius i competències que han d'assolir els seus estudiants.

Informació general

DADES BÀSIQUES	
Branca de coneixement	Ciències Socials i Jurídiques
Crèdits	240
Places	75
Nota de tall (2021)	8,333
Idioma	Castellà
Responsable del Grau	Facultat d'Educació

7.7 Universitat de Santiago de Compostela

Descripció de l'entitat

La facultat on es troba el grau és la Facultat d'Educació, al Campus de Santiago de Compostela, juntament amb altres estudis relacionats amb els àmbits socials i educatius.

Aquesta assegura formar professionals capaços d'analitzar, posar a la pràctica i avaluar tots els processos formatius d'intervenció que es realitzen en els centres educatius, formatius o en tots els altres contextos.

El seu pla d'estudis es divideix segons cursos, però també segons els diferents mòduls que es treballen, incloent-hi alguns com la psicologia, la sociologia, l'economia, les ciències socials, entre altres.

Informació general

DADES BÀSIQUES	
Branca de coneixement	Ciències Social i Jurídiques
Crèdits	240
Places	70
Nota de tall (2021)	9,455

Idioma	Castellà i Gallec
Responsable del Grau	Maria del Carmen Fernández Morante

7.8 Estructura i Assignatures

Segons es pot observar en les pàgines web de les diverses universitats anomenades anteriorment, apareix el pla d'estudi de cada grau de pedagogia, el qual té una sèrie de similituds i diferències segons la comunitat i la universitat en la qual es troba.

Per prendre a la més diferent com a referència, la URV és la que manté una estructura més distanciada en organització i distribució, sent aquesta la que té menys semblança amb la resta. La magnitud de les assignatures es duplica o triplica en comparació amb aquelles més comunes a les universitats, sent aquestes de 12 i 18 en la majoria, quan en les altres cap supera els 6 crèdits.

Durant el primer curs, a part, la Universitat Rovira i Virgili comparteix classes i assignatures amb alumnes d'altres graus dins de la mateixa facultat. Fins fa un parell d'anys, el primer curs estava fusionat també amb els d'educació infantil i primària, però ja fa dos anys que s'ha realitzat aquesta separació per destinar els continguts als àmbits professionals específics de cada vocació, tot i que les assignatures continuen sent les mateixes.

Per tant, actualment durant el primer curs es fa conjuntament pedagogia i educació social, i en el segon només es troba aquesta conjunció en les classes magistrals, separant els seminaris per, un altra vegada, centrar-se en els àmbits de cada professió.

SEMBLANCES I DESIGUALTATS

A totes les universitats es poden distingir assignatures comunes de diverses branques professionals i d'investigació, de temàtiques essencials per la bona elaboració de pedagogs dins dels sectors educatius, empresarials i socials.

A l'hora de treballar els aspectes més generals i introductoris, assignatures de psicologia, teoria i història de la pedagogia i educació, sociologia, entre altres, es distingeixen entre tots els plans d'estudi i es consideren la base dels coneixements de la carrera. La majoria es porten a terme durant els dos primers cursos i són obligatòries per tots els estudiants.

En canvi, es poden descobrir d'altres que no es troben en totes les universitats i que són més generals i allunyades de les principals competències, com per exemple l'estadística

a la UCM i la UB, economia de l'educació a la USC, USAL i UB, o pedagogia ambiental a la USAL i USC.

De cara a les optatives, igual que en tots els graus i màsters, s'han de complir una sèrie de crèdits destinats a optatives per poder especialitzar-te en un sector o un altre segons els tus interessos, motivacions, i raonaments cap al teu futur professional. Però la distribució d'aquestes i el seu funcionament organitzatiu varia en relació amb el centre en el qual et trobes.

En totes les universitats anomenades el nombre de crèdits els quals has de superar d'optatives és d'entre 25-35, sent el número més comú 30 crèdits i amb l'excepció de la Universitat de Granada que demana un total de 60 crèdits. L'única diferència entre les assignatures és l'especialització en la que et vols centrar, havent-hi una varietat més o menys gran en relació amb els alumnes que cursen el grau en les diferents ciutats.

Anomenant concretament la URV, l'oferta d'optatives varia segons els estudiants i els recursos disponibles per acollir les necessitats i la demanda; per tant, durant el curs 2021-22 hi havia una oferta de 7 assignatures a escollir. Un dels seus avantatges, però, és que aquestes es poden començar a cursar a partir de 2n amb la possibilitat de combinar horaris i superar més crèdits abans de temps.

L'oferta formativa posterior al grau també es pot trobar en els diferents portals de les universitats, mostrant de manera clara quins són els postgraus i màsters a cursar en la mateixa facultat, tot i que en cadascuna hi ha una oferta diferents segons els convenis que tenen i la demanda exterior amb la qual es troben.

No obstant això, des de les mateixes institucions animen a investigar i cercar de manera intensiva amb les ofertes d'altres universitats, perquè acabis formant-te d'allò en el que et vols especialitzar, tot i que no estigui en aquella en la que has estudiat el grau.

Per últim, es poden trobar serveis comuns a totes les facultats que es presten als estudiants per fer més fàcil i lleuger el seu pas per la universitat, ja sigui plans d'acció tutorial amb un seguiment continu, presentacions de l'equip docent, centres de recursos i investigació, d'entre altres.

MARC METODOLÒGIC

8. Enquesta als alumnes de Pedagogia de la URV

8.1 Població i mostra d'estudi

L'enquesta es portarà a terme als estudiants que estan cursant o ja han cursat el Grau de Pedagogia a la Universitat Rovira i Virgili. La mostra total ha sigut de 22 participants, que es poden dividir segons el curs en el qual es troben o si ja estan graduats.

La gran majoria d'enquestats són dones, però basant-se en les dades de gènere de la carrera, gran part dels seus estudiants són dones i, per tant, els i les participants superaran la mitja de sexe en aquest cas. El total ha sigut de 18 dones, 3 homes i 1 d'altres.

L'edat dels alumnes se situa entre els 19-24 majoritàriament, a causa que aquesta és l'edat aproximada en la qual més estudiants realitzen la seva estada a la universitat normalment, tot i que es pot trobar algun cas on l'edat supera els 29 anys. En total, 15 dels participants tenen entre 22-24 anys, 5 d'entre 19-21, 3 d'entre 25-28 i 2 de més de 29 anys.

8.2 Tècniques de recollida d'informació

La tècnica utilitzada per recollir la informació estudiada és l'enquesta d'opinió, on els estudiants seleccionen la resposta numerada de més a menys eficient. La web que es va utilitzar per redactar-la i compartir-la ha sigut Formularis de Google, un portal de fàcil accés i amb diverses opcions de creació de preguntes i respostes.

L'enquesta (Anguita et al., 2003) s'empra quan es vol fer una recollida gran d'informació a una gran mostra d'estudi de manera ràpida i ordenada. Una enquesta és un procediment pel qual es recull i analitzen unes dades d'una mostra significativa de població a través de preguntes; per reunir informació sobre un tema en particular d'estudi.

8.3 Objectius de l'estudi i investigació

- a. Recollir informació directa sobre l'opinió del Grau de Pedagogia dels mateixos alumnes d'aquest
- b. Tenir una visió més global de com és el Grau des d'un punt de vista intern

c. Analitzar els punts forts i febles que es poden trobar a partir d'aquestes opinions

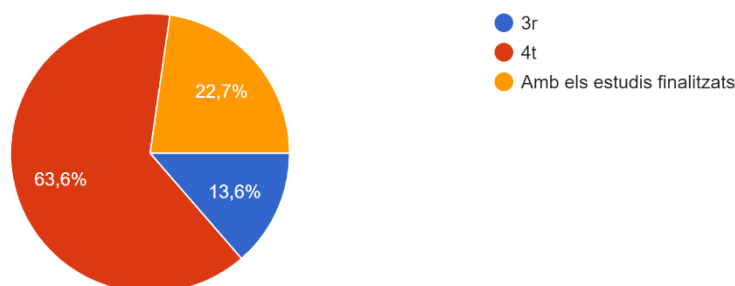
8.4 Validació de les tècniques d'investigació

Aquest instrument d'investigació ha sigut validat per diferents pedagogs i professors de la Facultat abans de passar-los i compartir-los per portar a terme la investigació. Aquests són els següents:

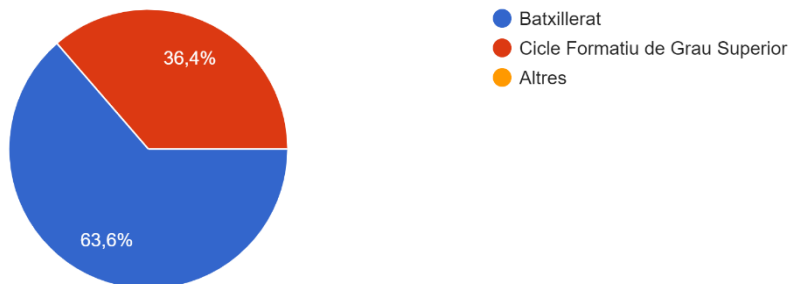
- Jose Miguel Jiménez González, Professor del Departament de Pedagogia de la Universitat Rovira i Virgili
- Manuel Fandos Garrido, Professor del Departament de Pedagogia de la Universitat Rovira i Virgili
- Tàrek Lufti Gilabert, Professor del Departament de Pedagogia de la Universitat Rovira i Virgili

8.5 Resultats i conclusions

Curs en el qual us trobeu actualment
22 respuestas

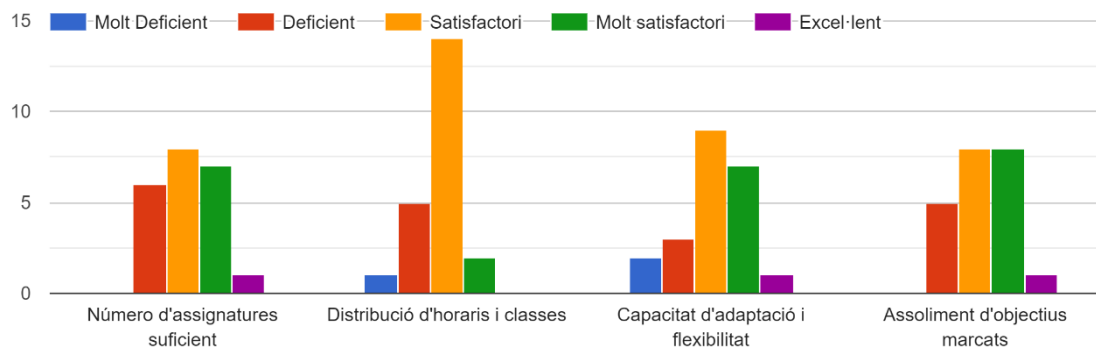
Estudis pre universitaris
22 respuestas

El total de persones enquestades va ser de 22 participants, d'entre els quals es troben 14 cursant 4t en el curs 2021-22, 3 persones que estan en 3r i la resta amb els estudis

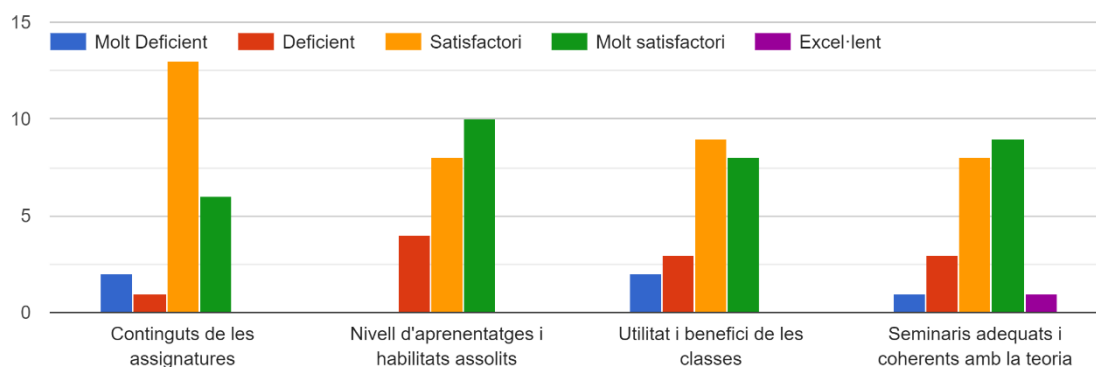
i el grau finalitzats. En relació amb els estudis preuniversitaris dels participants, 14 van cursar batxillerat i 8 cicles formatius abans d'entrar a la carrera.

1. Satisfacció amb la Guia Docent del Grau

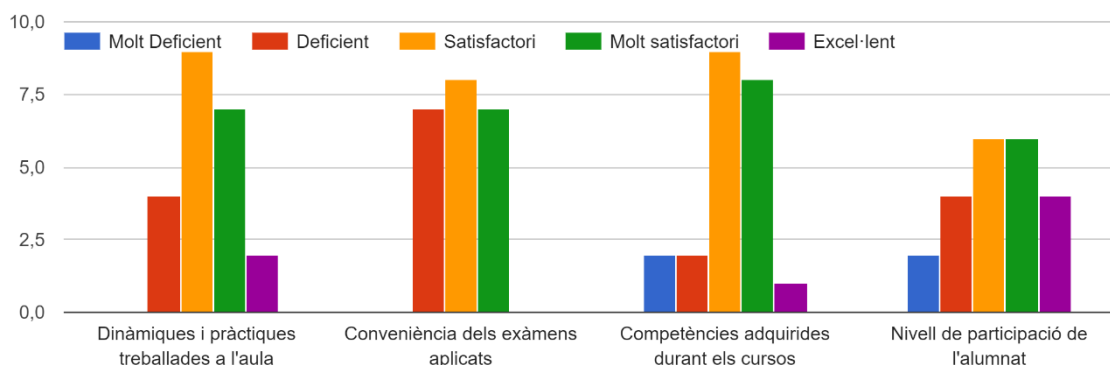
En referent amb la Guia Docent del grau, les opinions són bastant variades en relació amb les diferents preguntes, amb una mitjana més alta a la resposta "satisfactori" en tots els punts. Fins i tot alguns dels alumnes han marcat com a "molt deficients" aspectes com la distribució d'horaris i la capacitat d'adaptació.

2. Qualitat de les classes magistrals i seminaris durant la carrera

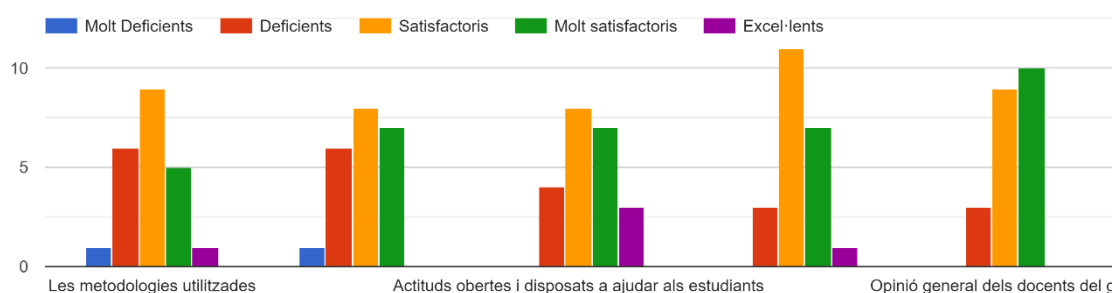
Les classes com a tal, en canvi, han tingut una resposta més positiva en general, amb una majoria de respostes satisfactòries i molt satisfactòries. No obstant això, hi ha un 25% dels participants que consideren que aquestes es poden millorar basant-se en l'elecció de "molt deficient" i "deficient", sent aquest un nombre elevat de persones amb aquesta visió més negativa.

3. Metodologia de treball

La metodologia de treball ha rebut respostes de tota mena, destacant les tres opcions intermèdies, però amb més resultats en tots els casos en l'opció "satisfactori". Això presenta una visió dels mètodes i l'aplicació d'aquests a les aules com a millorables, però amb una majoria satisfeta amb com s'estan portant a terme en aquest moment.

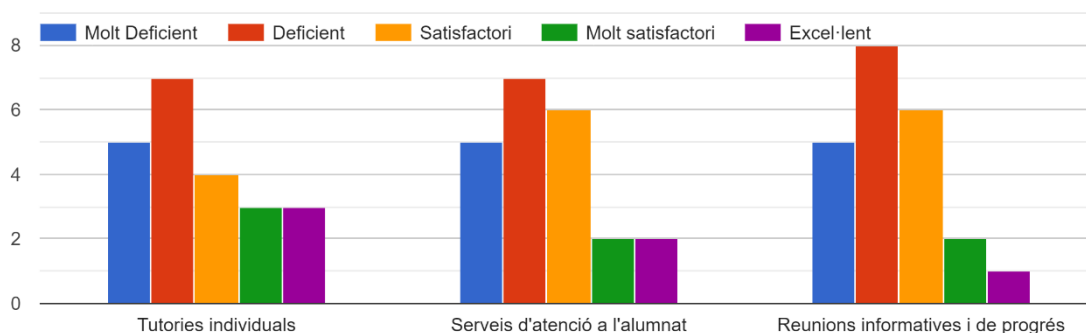
4. Habilitats i dedicació del professorat

El nivell de satisfacció amb el professorat també combina opinions bastant disperses, amb més d'un 50% d'estudiants amb una visió positiva d'aquests. Una persona, però, ha puntuat com a "molt deficients" les metodologies i l'adaptació dels continguts, presentant una gran aversió a aquests dos factors en particular.

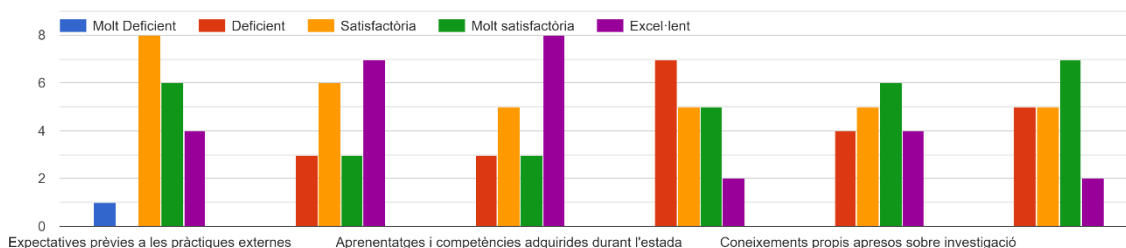
Les respostes demostren que tot i estar satisfets i molt satisfets generalment amb el professorat i la seva manera d'impartir, hi ha alguns aspectes millorables que es podrien trobar en qualsevol professional de la formació, ja que cada persona té una opinió vàlida i diferent de cadascun.

5. Atenció personalitzada i individual

L'atenció individual i personalitzada rebuda pel centre ha obtingut uns resultats molt baixos en els tres punts esmentats, on aproximadament el 75% dels participants ha respost amb una puntuació de "satisfactori" o més baix. Aquest aspecte s'hauria de remarcar en tenir en compte quins serveis s'ofereixen o s'haurien d'oferir per satisfer les necessitats de l'alumnat i que no tingui aquesta visió tan negativa d'aquest.

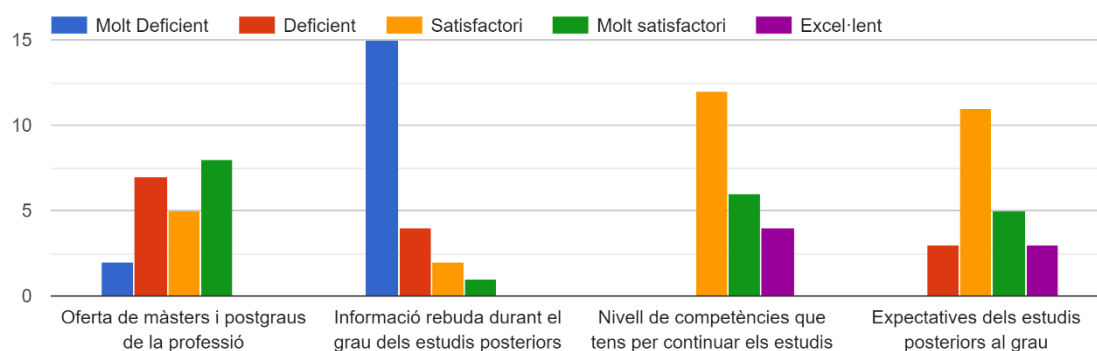
6. Practicum i TFG (només si els estàs fent o ja els has fet)

Aquest apartat ha sigut el que ha obtingut les millors respostes generals, tot i que només les han respost aquelles persones que ja les han realitzat. Les expectatives prèvies a les pràctiques han sigut bones, però l'experiència general viscuda ha rebut puntuacions més altes, amb només 3 persones que no han valorat positivament l'estada. La meitat de les persones han respost també que consideren que han après i han obtingut competències útils per la seva vida professional.

En relació amb el TFG, 7 persones consideren que la preparació prèvia ha sigut deficient, és a dir, insuficient. La meitat dels estudiants consideren com a deficient i satisfactoris els coneixements apresos sobre investigació i el nivell de temps, recursos i atenció per a portar-lo a terme, en contrast amb l'altra meitat que els ha considerat molt satisfactori o excel·lent.

7. Estudis posteriors al Grau

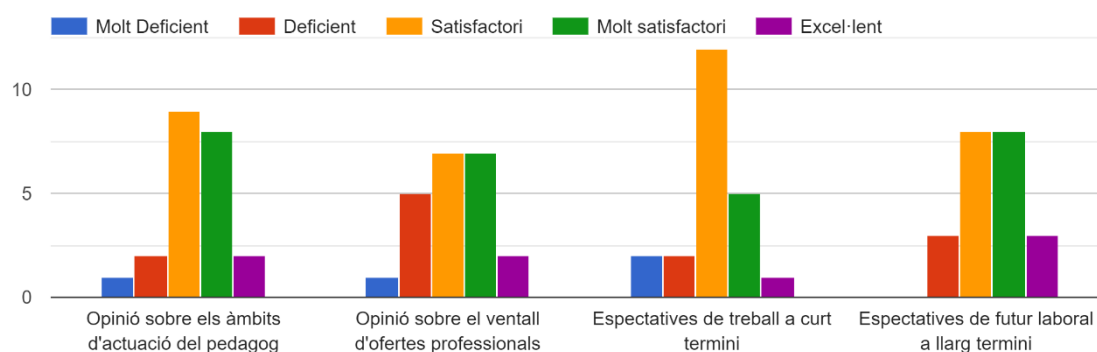

De cara als seus estudis posteriors, només 19 dels enquestats volen continuar els seus estudis, dels quals només 2 pretenen continuar-los a la URV i la resta es decanta per altres institucions.

Segons les respostes, 15 persones troben com a "molt deficient" la informació rebuda durant el grau sobre els estudis posteriors, fet remarcable de cara als futurs canvis i exigint un augment d'aquestes xerrades dins de les aules. Tot i això, les competències que han obtingut són bones, amb una majoria de bones expectatives futures un cop surtin de la universitat.

El 90% dels 19 alumnes que continuaran estudiant després del Grau ho realitzaran en una institució diferent de la URV, mentre que 2 persones continuaran els seus estudis a la facultat.

8. Perspectives de futur laboral

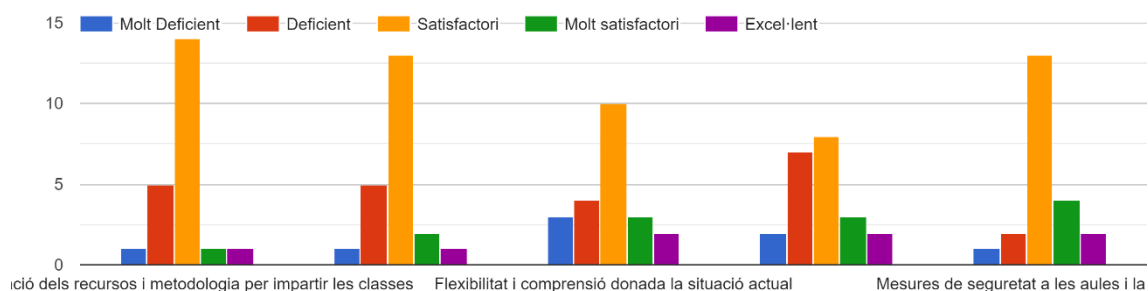

La seva opinió sobre les seves expectatives laborals futures són generalment bones, amb algunes opinions desfavorables sobre el ventall d'ofertes i els propis àmbits d'actuació actuals dels pedagogs. És, per tant, convenient afegir que les perspectives

que tenen els estudiants sobre el seu futur és bastant positiu en relació amb les expectatives de treball i d'aconseguir feina un cop surten de la carrera.

En relació amb això, 15 participants de l'enquesta ha confirmat que es troben actualment treballant com a pedagogs en alguna empresa, sigui pública o privada, fent les funcions pròpies d'un pedagog.

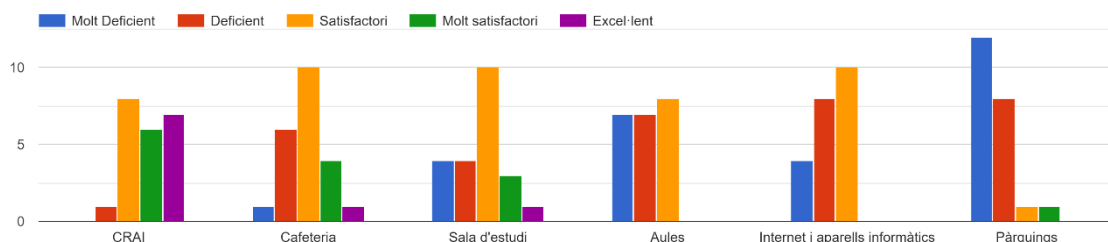
9. Situació COVID-19

Aquí s'ha de tenir en compte que una de les persones enquestades no estaven realitzant el grau quan va aparèixer la pandèmia. A partir d'aquí, tot i haver-hi una majoria destacable de puntuacions satisfactòries i bones per les diferents aplicacions d'adaptació COVID, més d'un 25% de les respostes les considera "molt deficients" o "deficients".

En el segon punt, el d'adaptació dels continguts en línia, 13 persones han marcat com a resposta "satisfactori"; i en el quart punt, el de les justificacions a l'hora de posar treballs en grup o exàmens, s'ha obtingut el nombre més gran de respostes deficients, amb un total de 7 persones.

10. Recursos i instal·lacions de la Facultat

Queda bastant clar l'opinió dels participants en relació amb les diferents instal·lacions de la Facultat, sobretot en la del pàrquing, sent aquesta la que ha obtingut una menor puntuació, amb 20 persones amb una resposta negativa. Les aules i l'internet li

segueixen com a aspectes a millorar i que s'haurien de tenir en compte com a recursos materials necessaris per al bon funcionament i estudi.

El CRAI és l'aspecte que ha assolit una major puntuació, amb un 50% de persones molt satisfetes i amb una opinió excel·lent sobre aquest. És important tenir en compte que alguns dels punts anomenats no tenen relació directa amb el grau però sí amb l'entorn directe d'afectació dels estudiants per fer més fàcils els seus estudis.

RECOMANACIONS DE MILLORA

Algunes de les recomanacions de millora que van sorgir entre els participants de l'enquesta van ser la necessitat d'oferir unes pràctiques més diverses i que aquestes tinguin més importància, que acullin les tres àrees de futur laboral possibles per un pedagog. Més atenció i orientació cap als estudiants pels seus dubtes, en temes com el TFG i les pràctiques, millors instal·lacions, assignatures de menys crèdits i més èmfasi en l'àmbit educatiu.

EXPERIÈNCIA GENERAL DEL GRAU

A continuació es troben els diferents comentaris que han redactat els participants de l'enquesta sobre la seva experiència en la universitat i sobretot en el grau, parlant de diversos aspectes d'interès que els hi ha afectat directament.

Diverses persones concorden amb la necessitat **d'ampliar l'oferta d'assignatures** que es porten a terme durant la carrera, ja que les de dotze o divuit crèdits no són eficients per una bona organització i s'hauria d'instaurar un pla d'estudis compost per matèries de no més de sis crèdits.

També es demanda **més orientació** pel TFG i les pràctiques abans de realitzar-les, fer un altre **Practicum a 3r** per ampliar la visió externa de la figura del pedagog i obtenir **més formació** en els àmbits de la pedagogia menys coneguts però igualment necessaris.

De cara als **docents i la seva metodologia**, més d'un participant ha exposat una deficiència en els mètodes que han aplicat aquests en les seves classes, centrant-se molts cops en els aspectes més teòrics deixant a banda l'aplicació pràctica.

En relació amb les **instal·lacions i els recursos materials**, diversos participants han mostrat el seu punt de vista negatiu sobre aquests, reivindicant la seva imprescindible millora.

Una de les propostes anomenades per un alumne ha sigut l'organització **d'activitats extracurriculars** pels estudiants de la carrera, on puguin assistir a conferències, exposicions, fòrums, visites a institucions educatives, per veure el context en el qual treballen.

Tot i això, la majoria estan d'acord en el fet que ha sigut una bona experiència que els ha format com a professionals i que, tot i haver hagut aspectes a millorar, el conjunt ha sigut correcte i adequat. Algunes de les paraules que han utilitzat per a referir-se a la seva experiència han sigut: satisfactòria, positiva, gratificant, completa i exitosa.

9. Entrevista a la Responsable del Grau de Pedagogia a la URV

9.1 Població i mostra d'estudi

La persona a la qual va dirigida aquesta enquesta és la Doctora Maria Concepció Torres, responsable del Grau de Pedagogia a la Universitat Rovira i Virgili. Aquesta és docent de la Universitat i responsable del grau des de fa 8 anys, encarregant-se de la gestió i la organització d'aquest.

9.2 Tècniques de recollida d'informació

La tècnica de recollida d'informació empleada en aquest cas ha sigut l'entrevista, amb la qual hi ha un apropament i una investigació més íntima. D'aquesta manera, hi ha un contacte directe i una reciprocitat de les respostes, on es pot observar altres detalls com l'expressió no verbal.

Amb aquest mètode de recollida d'informació (Murrillo, 2006) es pretén obtenir les respostes de forma personal i oral, en aquest cas. Aquesta es respon de manera subjectiva, segons la persona a la qual li realitzis, sobre aspectes personals i/o professionals que l'afecten de primera mà.

9.3 Objectius de l'estudi i investigació

- a. Obtenir una visió interna del Grau de Pedagogia des de la responsable d'aquest
- b. Entendre millor el seu paper dins del grau i les seves funcions
- c. Analitzar des de dins aquells factors favorables i els que s'han de millorar

9.4 Validació de les tècniques d'investigació

Aquest instrument d'investigació ha sigut validat per diferents pedagogs i professors de la Facultat abans de passar-los i compartir-los per portar a terme la investigació. Aquests són els següents:

- Jose Miguel Jiménez González, Professor del Departament de Pedagogia de la Universitat Rovira i Virgili
- Manuel Fandos Garrido, Professor del Departament de Pedagogia de la Universitat Rovira i Virgili
- Tàrek Lufti Gilabert, Professor del Departament de Pedagogia de la Universitat Rovira i Virgili

9.5 Recollida i anàlisi de les dades

Aquesta es va portar a terme el dia 4 de maig de 2022 de manera online a través de l'aplicació de Google Meet i es va realitzar la gravació en àudio de l'entrevista per poder després fer una transcripció directa de les respostes que la Doctora havia proporcionat. A partir d'aquí, es va fer la recollida i filtració de les respostes exposades, per arribar a unes conclusions concretes exposades en el següent punt.

9.6 Resultats i conclusions

Un cop es van realitzar totes les preguntes, es va fer un recull de la informació més rellevant a partir de la transcripció que es pot trobar en els annexos del document. Aquests resultats estan dividits en els diferents temes d'interès que es van anomenar.

HISTÒRIA PROFESSIONAL

La Doctora Maria Concepció Torres és la responsable, actualment, del grau de pedagogia a la URV, a part d'exercir com a docent de la mateixa des de fa més de 25 anys, formar part d'un grup de recerca de la facultat i de fer formació continuada dins de l'àmbit de la pedagogia. Els seus estudis són les llicenciatures d'Educació Infantil i Pedagogia, amb les quals va treballar als seus inicis en escoles dels sectors públics i privats.

Tot i haver començat només impartint alguna assignatura a magisteri, en aquest moment es troba donant classe de Política i Gestió Educativa als estudiants de pedagogia i educació social, i dirigeix l'oficina de voluntariat.

La seva feina es centra en el Pla d'Estudis, la coordinació d'horaris i tota la part del professorat, coordinació de les pràctiques i els TFG, la gestió del grau, el pla d'acció tutorial i les relacions entre els alumnes i els professors.

En aquest moment s'està portant a terme una revisió i modificació del Pla d'Estudis del Grau que es posarà en marxa un cop estiguin formalitzats tots els canvis que es pretenen fer. Això es deu, per part, a causa del nou Pla Bolonia que exigeix un replantejament d'allò que funciona i el que no per millorar els estudis.

GUIA DOCENT I ASSIGNATURES

Gràcies al Pla Bolonia, es va crear un equip de mestres fixes encarregat de supervisar i prendre decisions sobre les assignatures impartides, juntament amb el responsable de

grau. Aquests serien els que impartirien les assignatures, després de formar-les metodològicament, estructurar els continguts i presentar-la a Madrid per la seva validació i verificació.

No totes les optatives que ofereix el grau recullen totes les branques principals de la pedagogia, en aquest cas a conseqüència de la falta d'alumnes per cobrir el nombre d'alumnes. Els dos blocs formatius oberts actualment són el de les TIC i la formació de formadors, deixant de banda el tema de la diversitat.

No obstant això, s'està preparant un nou model que sí que inclourà el bloc de les dificultats d'aprenentatge i la psicopedagogia, per tenir els tres blocs coberts per aquells estudiants que vulguin centrar-se més en aquest tema. També es troba oberta l'opció d'afegir-hi d'altres com algunes relacionades amb el turisme, el medi ambient o la cultura.

El model de guia docent no l'escull cada facultat, sinó que l'estructura ja ve predeterminada per Madrid, i a partir d'aquí s'ha de completar amb els continguts i habilitats d'aprenentatge convenients segons el context. Per aquest motiu, les competències nuclears, juntament amb els resultats d'aprenentatge s'han d'assolir en totes les universitats d'Espanya de manera equivalent.

De cara al Practicum, en relació amb el tema d'ampliar el període de pràctiques, és important ressaltar que des del departament els hi agradaria tornar al model de 2 estades de pràcticums, per poder veure més diversitat de centres. El primer seria a 3r, amb una temàtica més d'observació del centre i les funcions del pedagog, i les de 4t com les que hi ha en aquest moment, centrades més en una intervenció i preparació pel món laboral.

Fins i tot s'ha anomenat fer una experiència externa breu durant el segon curs, a través d'una cooperació amb una institució o algun projecte internacional, el que sigui possible per garantir una relació continuada amb les empreses i els sectors de treball posteriors. Aquesta és la utopia que es desitja, si no fos per la falta de recursos humans i econòmics que tenim avui en dia, i per això s'ha d'adaptar a allò que es pot fer.

MODIFICACIONS DEL GRAU

Abans que s'instaurés el Grau tal com el coneixen avui en dia, existia la llicenciatura de Pedagogia amb una durada de cinc anys, que a continuació es va reduir a quatre fins a

transformar-se en el Grau a partir de l'any 2009, gràcies al Pla Bolonia. Aquesta es va crear fins i tot abans de la d'educació social.

Un dels canvis més significatius va ser la separació de graus que solien compartir aula durant el primer curs. Abans, educació infantil, primària, social i pedagogia formaven part de la mateixa classe on s'impartien els mateixos continguts durant el primer any, fet que va canviar fa tres cursos on es van separar magisteri d'educació social i pedagogia.

Per tant, el primer i segons curs en l'actualitat estan compartits només amb educació social, separant-se només en els seminaris del segon curs per centrar-se en els aspectes més concrets de cada carrera. Això es deu a la similitud de competències dels dos sectors en els àmbits més generals i de base.

Un canvi proposat pel futur del grau seria tornar a tenir assignatures més petites, ja que actualment aquestes són de 12 i 18 crèdits, sense contar les optatives de 6. Principalment, era una bona idea de cara als treballs en grup i la diversificació dins de la pròpia matèria, però suposa alguns problemes de cara a la mobilitat i la convalidació de crèdits.

La formació base sempre és millorable i s'hauria d'actualitzar per poder recuperar continguts oblidats, concretament aquells relacionats més amb la cultura i la història pedagògica. També es podria portar a terme una fusió d'optatives amb altres graus relacionats com l'educació social i la psicologia, a part d'omplir el ventall d'ofertes amb altres assignatures relacionades amb temes d'interès, com la mediació, el medi ambient o el turisme. La pandèmia va ser la causant d'aquest endarreriment del procés.

RECURSOS HUMANS I MATERIALS

Tots els professors que treballen per la facultat són molt bons, la majoria ja són doctors i la seva part de recerca i investigació és activa i amb impacte. És necessari crear més places de docents permanents, ja que molts d'aquests són pedagogs parcials que tenen altres treballs en els sectors de la pedagogia. L'ambient de treball és bo i existeix una adequada comunicació i xarxa de contacte entre tots ells, preocupant-se per fer una bona feina i ajudar-se entre ells.

L'opinió dels alumnes sobre aquests poden variar segons la seva percepció dels models d'ensenyança que utilitzen, però això no significa que no es porti a terme un procés de selecció i de qualitat a l'hora d'escollir-los. Això es deu al fet que per ser professor

d'universitat has de passar per un sistema de qualitat i avaluació, entrant primer com a associat i si tens el doctorat tenir l'opció de quedar-te permanentment.

De cara als recursos materials, sempre en falten. Es treballa sempre per la inversió, demanant recursos que es creuen necessaris per millorar els espais i l'aprenentatge dels alumnes, però les restriccions econòmiques juguen un paper clau a l'hora de decidir allò que es considera essencial del que no. Gràcies a la pandèmia s'han destinat diners als aspectes més informàtics, per fer *streaming* de les classes i gravar-les.

EXPECTATIVES PROFESSIONALS I ACADÈMIQUES POSTERIORIS

Dins de la mateixa universitat es poden trobar formacions d'orientació laboral que poden ser útils pels alumnes, a part d'altres serveis com xerrades de professionals per tenir una visió interior de les diferents feines que poden fer. També es porten a terme sessions sobre informació d'interès realitzades pel COPEC i el servei d'Alumni de la URV.

Amb tot això, les sessions de màsters es duen a terme més individualment, segons els interessos de cada alumne i la seva pròpia investigació. Els que ofereix la URV són el de Formació de Professorat de Secundària, FP i Idiomes i el de TIC. Des del Departament els hi agradaria afegir un relacionat amb l'orientació, però encara no tenen els permisos per oferir-lo. En altres universitats s'imparteix el de Psicopedagogia, relacionat amb l'àmbit educatiu.

En altres facultats es troben màsters més allunyats de les competències professionals dels pedagogs, però que poden servir per ampliar els seus coneixements en els àmbits d'interès. Com per exemple dins de carreres com treball social o educació social, o de màsters concrets com el de Cooperació Internacional o Polítiques de Gènere.

FUTUR DEL GRAU I ELS ESTUDIS

La visió futura que es té de la carrera i els estudis universitaris de pedagogia és la d'un grau més obert, amb diversitats formatives introduïdes en aquest nou disseny plantejat. Poder encaixar tots els continguts per veure quins aspectes s'han de millorar, recuperar i reincorporar; amb uns professionals més preparats i que tot el conjunt pugui funcionar tal com ho tenen plantejat.

El/la pedagog/a ha de ser més divers en els seus coneixements, sortir preparats per exercir la feina professional tal com ja s'està fent i coneixent més profundament tots els àmbits d'intervenció.

A causa de la societat actual canviant en la qual ens trobem, hi haurà sortides professionals que es mantindran i d'altres que evolucionaran, però la feina del pedagog ha d'estar-hi cada vegada més present i per això han d'estar preparats per afrontar el canvi i les noves realitats a les quals s'hauran d'enfrontar en el dia a dia.

Alguns serveis es mantindran, com els gabinets psicopedagògics i els serveis educatius de les escoles per a persones amb necessitats educatives; o la formació de formadors per oferir uns bons professionals a aquells serveis. Tot l'àmbit tecnològic evolucionarà al mateix ritme que la mateixa tecnologia, i d'altres que ja estan en augment com el turisme o el sector mediambiental.

VISIÓ SOCIAL I GENERAL DE LA PEDAGOGIA

Els alumnes que avui en dia surten de la carrera hi surten amb la formació mínima i una mica més per poder exercir com a professionals, tot i que moltes vegades els propis alumnes no s'ho creguin i se sentin insegurs i amb incertesa. Tots els coneixements necessaris no s'aprenen en quatre ni en deu anys de formació, sinó que és necessària una formació continuada de la teva especialitat, per veure quines són les teves motivacions i basar la teva feina en aquestes.

Els màsters serveixen per posicionar-te allà on encaixes, i tot i que pot estar present aquesta incertesa quan entren a un lloc de treball, la persona pot començar a esbrinar quina és la formació imprescindible per poder portar-lo a terme correctament, adaptant-te i fent recerca.

Per altra banda, la societat actual no coneix la pedagogia i no entén les funcions que té dins del món educatiu, empresarial o social. Gràcies al Col·legi Professional s'està donant més visibilitat a aquesta, i cada vegada es parla més d'ella i en quines feines es pot encontrar un pedagog. Han de ser els mateixos professionals els que donin visibilitat i obrin aquest món a la societat, per mostrar la seva feina a l'exterior.

Per finalitzar, destacar la necessitat de replantejar els continguts i l'estructura dels estudis de pedagogia per recollir el màxim d'àmbits d'intervenció, millorar la visibilitat dels professionals i ser els factors actius d'aquest canvi.

10. Conclusions

10.1 Discussió dels resultats

Els resultats extrets principalment de la investigació portada a terme demostren de manera irrefutable la necessitat d'avançar en termes de planificació i desenvolupament de la guia docent del grau de manera contínua, basant-se principalment en les demandes i el canvi de l'entorn en el qual es desenvolupa.

Els objectius marcats principalment a la part teòrica i la pràctica es troben en la mateixa línia, tenint aquests relació entre els previs estudis portats a terme i la present investigació. El que s'ha assolit amb aquesta investigació ha sigut tenir una nova concepció de tot el que involucra aquest tipus d'estudis i les percepcions externes que això implica.

Sent la hipòtesi d'aquesta investigació: "Hi ha una concepció positiva del Grau de Pedagogia en la Universitat Rovira i Virgili i en altres universitats espanyoles entre els estudiants i futurs pedagogs?", es pot concloure que la visió general d'aquest fomenta més aviat el canvi i el progrés que necessita, demostrant els aspectes que funcionen i els que s'han d'optimitzar.

Temes d'interès i alhora preocupació entre els estudiants es poden veure reflectits en les preocupacions que exterioritzen, com són les pràctiques curriculars, la renovació dels plans d'estudi, l'ampliació d'àmbits de coneixement i d'intervenció, d'entre altres. Aquests haurien de ser les primeres i més imprescindibles modificacions per progressar en la millora de la carrera.

És innegable confirmar que el grau de pedagogia aplicat actualment manca de factors bàsics per una resposta recíproca per part dels agents implicats, siguin els professionals universitaris o els alumnes que cursen els estudis. Això ho demostren els diferents estudis realitzats per diferents universitats espanyoles, incorporant alhora els resultats de la meua recerca.

Entre tots aquests resultats, es poden percebre els conceptes comuns que s'han trobat en els diferents estudis portats a terme per altres professionals dins dels estudis de pedagogia espanyols i la present investigació.

L'exigència de més pràctiques i experiències que Tallón Rosales (2018) exposa; Moreno García (2010) i la falta d'informació de cara a les possibles sortides professionals i

l'oferta laboral en sortir de la facultat; o Ruiz i García de la Barrera (2013) en relació amb el grau de satisfacció que presenten els estudiants un cop acabats els estudis.

Aquesta investigació suposa una eina perquè les universitats, i sobretot la URV, obtingui a les seves mans allò que necessita per continuar amb aquest procés de canvi i millora que ja s'ha posat en marxa, tenint en compte l'opinió necessària dels propis estudiants de la institució.

Alhora, ha aportat una visió general al que són els estudis de la pedagogia i tot el que aquests comporten, per als professionals pedagogs i pedagogues que vulguin aprendre més sobre la seva pròpia carrera i el seu context històric i educatiu.

Tal com es troba avui en dia la situació exposada, les conclusions generals es basen en la idea d'innovació i canvi, perquè de cara a un futur immediat es pugui arribar a aquesta utopia d'estudis dinàmics i pràctics basats en les exigències de la mateixa professió.

10.2 Limitacions i propostes de millora de la investigació

Una de les limitacions amb les quals m'he trobat a l'hora de poder fer adequadament el meu estudi ha sigut el continu canvi de recorregut i d'objectius, que ha anat evolucionant mentre anava escrivint el treball, fins acabar amb la composició present.

La idea inicial ha quedat bastant allunyada al resultat final, que sembla més adequat tenint en compte els recursos que tenia per poder portar a terme una investigació com a tal. Valorant críticament els mètodes de treball i de presa de decisions, concloure que tot treball és sempre superable.

Com a propostes de millora per destacar un cop acabada la meva investigació, es poden ressaltar diversos aspectes a causa de la falta de temps o de recursos per portar-les a terme de la manera que m'hagués agradat.

Dins de la part metodològica, el nombre de participants de l'enquesta podria haver sigut més alt donades les circumstàncies, per tindre una mostra de la població més representativa i uns resultats més vàlids a gran escala. Tot i això, el recull de dades ha sigut significatiu per part dels estudiants de 4t com a integrants que més han respost l'enquesta.

10.3 Línies d'investigació futura

Com a possibles estudis futurs que es podrien portar a terme a partir de la meua investigació anomenar l'aplicació d'una enquesta nacional que sigui més global i extensa, per obtenir informació sobre l'opinió dels estudiants de pedagogia de diverses universitats d'Espanya.

D'aquesta manera es podrà tenir una visió més extensa de l'opinió del grau que no es limiti solament a una universitat, fent un recull d'aquells aspectes generals que s'han de millorar i poder fer un canvi significatiu que suposi un increment del nivell i la qualitat dels estudis universitaris en tot el país.

Així es podria aconseguir una selecció de propostes directament des de l'interior de les institucions, oferides pels mateixos clients que rebran el servei que esperen a canvi dels diners que inverteixen, ja que al final el més fonamental és la seva satisfacció.

“Els professionals de l'educació són els encarregats de formar a les persones que tenen el canvi a les seves mans”.

11. Bibliografia

Aguerrondo, M. (Ed.). (2005). *Grandes pensadores: historia del pensamiento pedagógico occidental*. Papers Editores.

https://books.google.es/books?hl=es&lr=&id=kxSWZYjTOwYC&oi=fnd&pg=PA7&dq=historia+de+la+pedagog%C3%ADa&ots=7Gdq8t8Lwa&sig=EcdtXFPTVJ4TusZv_izgpFFIBPo#v=onepage&q=historia%20de%20la%20pedagog%C3%ADa&f=false

Altuna Urdin, J., Cruz Iglesias, E., Aierbe Barandiaran, A., Madinabeitia Ezkurra, A., & Marko Juanikorena, I. (2021). Estudio de los espacios profesionales actuales de la Pedagogía: La voz del alumnado y de los profesionales. *Teoría de la Educación*, 33(2), 195–215. <https://doi.org/10.14201/teri.23714>

Álvarez Arregui, E., Rodríguez Martín, A. & Inda Caro, M. (2012). Percepciones de los estudiantes universitarios sobre elección de la carrera, los apoyos institucionales y la docencia en la licenciatura de Pedagogía. *Aula Abierta*, 40(1), 103-114. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3791896>

Álvarez Pérez, P. R., & López Aguilar, D. (2018). Competencias genéricas y resultados de aprendizaje en los estudios de grado de Pedagogía. *REDU. Revista de Docencia Universitaria*, 16(1). <https://doi.org/10.4995/redu.2018.8895>

Anguita, J. C., Labrador, J. R., Campos, J. D., Casas Anguita, J., Repullo Labrador, J., & Donado Campos, J. (2003). La encuesta como técnica de investigación. Elaboración de cuestionarios y tratamiento estadístico de los datos (I). *Atención primaria*, 31(8), 527-538.

<http://www.unidaddocentemfyclaspalmas.org.es/resources/9+Aten+Primaria+2003.+La+Encuesta+I.+Cuestionario+y+Estadistica.pdf>

Böhm, W. (2010). *La Historia de la Pedagogía. De Platón hasta la actualidad (Vol. 4)*. Eduvim.

<https://books.google.es/books?hl=es&lr=&id=vPFPDbXTkykC&oi=fnd&pg=PA11&dq=historia+de+la+pedagog%C3%ADa&ots=MjBpLLVsZ-&sig=C8GWOGJfztP4IFETP6rHzD6A-Lo#v=onepage&q=historia%20de%20la%20pedagog%C3%ADa&f=false>

Borja Solé, M., Fortuny Gras, M., & Fuentes Goyanes, E. (2003). El profesional de la educación y de la pedagogía en el ámbito de la salud y el consumo (La salud y el consumo en la educación formal y no formal). *Revista Electrónica Interuniversitaria de Formación Del Profesorado*, 6(2).

Calvo, G., Camargo-Abello, M., & Pineda-Báez, C. (2008). ¿Investigación educativa o investigación pedagógica? El caso de la investigación en el Distrito Capital. *Magis, Revista Internacional de Investigación en Educación*, 1, 163-174.

De Landsheere, G., & Mialaret, G. (1971). *La investigación pedagógica*. Editorial Estrada. <http://hdl.handle.net/2268/87233>

Dónde estudiar Pedagogía | Y Ahora Qué. (2022). YAQ. <https://yaq.es/carreras-universitarias/ciencias-sociales-y-juridicas/pedagogia?page=1>

Gallardo Montes, C. del P., Caurcel Cara, M. J., & Rodríguez Fuentes, A. (2021). Valoración y evaluación por parte de pedagogos en formación respecto de las competencias específicas del Grado de Pedagogía de la Universidad de Granada. *Estudios Pedagógicos (Valdivia)*, 47(2). <https://doi.org/10.4067/s0718-07052021000200197>

Giner De Los Ríos, F. & Rodríguez de Lecea, T. (1990). *Escritos sobre la universidad española* (Vol. 148). Espasa Calpe. <https://www.com.biblioteca.org.ar/libros/154568.pdf>

Gómez, S. M. (2019). *Pedagogía*. Editorial Brujas. <https://elibro-net.sabidi.urv.cat/es/ereader/urv/118225>

Grado de Pedagogía. (2022). Universidad Complutense de Madrid. <https://www.ucm.es/estudios/grado-pedagogia>

Grado en Pedagogía. (2022). Universidad de Salamanca. <https://www.usal.es/grado-en-pedagogia>

Grado en Pedagogía. (2022). Universidad de Santiago de Compostela. <https://www.usc.gal/es/estudios/grados/ciencias-sociales-juridicas/grado-pedagogia>

Grado en Pedagogía > Plan de Estudios. (2022). Universidad de Granada. <https://grados.ugr.es/pedagogia/pages/infoacademica/estudios>

Grado en Pedagogía (Tarragona). (2022). Universitat Rovira i Virgili. <https://www.urv.cat/es/estudios/grados/oferta/graudepedagogia/>

Grau de Pedagogia - Facultat d'Educació. (2022). Universitat de Barcelona. <https://www.ub.edu/portal/web/educacio/graus/-/ensenyament/detallEnsenyament/1072031>

Heeren Herrera, M. (2019). Problematización epistémica de la pedagogía: Algunas definiciones y aproximaciones. *Reidocrea*, 8, 133-141.
<https://digibug.ugr.es/bitstream/handle/10481/57748/8-12.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Iafrancesco, G. (2003). *La investigación en educación y pedagogía*. Coop. Editorial Magisterio.
https://books.google.es/books?hl=es&lr=&id=3SszinHFNo8C&oi=fnd&pg=PA90&dq=tipos+de+pedagog%C3%ADa&ots=7aFBHf7Xx_&sig=00qQWsM5QNuY75N3rdoEambixlE#v=onepage&q=tipos%20de%20pedagog%C3%ADa&f=false

Labarrere Reyes, G. & Valdivia Pairol, G. (2021). *Pedagogía*. Editorial Pueblo y Educación.
https://books.google.es/books?hl=es&lr=&id=4cIXEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA3&dq=pedagog%C3%ADa&ots=D75pSw9a1k&sig=Wt_R5SJRGaygc17qfO-p93vUunk#v=onepage&q&f=false

Mallart i Navarra, J., Teixidó, M. & Vilanou, C. (ed) (2001). *Repensar la pedagogia, avui*. Eumo Editorial.

Monés, J. & Pujol-Busquets (2011). *La pedagogia catalana del segle XX*. Pagès editors.

Moreno García, M. S. (2010). La empresa: un reto para los profesionales de la pedagogía. *Cuestiones Pedagógicas. Revista de Ciencias de la Educación*, 20, 329-341.
<https://idus.us.es/bitstream/handle/11441/54615/La%20empresa.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Murillo Torrecilla, J. (2006). La entrevista. Madrid, España: Universidad Autónoma de Madrid, 1-20.
http://www2.uca.edu.sv/mcp/media/archivo/f53e86_entrevistapdfcopy.pdf?fbclid=iwar2hlki8

Orden Hoz, A. (2007). El nuevo horizonte de la investigación pedagógica. *Revista electrónica de investigación educativa*, 9(1), 1-22.
<http://www.scielo.org.mx/pdf/redie/v9n1/v9n1a10.pdf>

Pereira-Puga, M. (2011). Nuevas tendencias en la evaluación de la calidad de las universidades. *Aula Abierta*, 39(3), 73-84.
<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3691511>

Pulido, A. (2009). *El futuro de la Universidad. Un tema para debate dentro y fuera de las universidades*. Editorial Delta.

Romero Rodríguez, J. M. & Castelló Quintana, A. (2016). Redefiniendo los campos de inserción laboral del pedagogo. *Revista Qurrriculum*, 29, 21-34. https://riull.ull.es/xmlui/bitstream/handle/915/3402/Q_29_%282016%29_02.pdf?sequence=5&isAllowed=y

Ruiz de Miguel, C. & García de la Barrera, M. J. (2013). Inserción laboral de los licenciados en pedagogía de la Universidad Complutense de Madrid (2006-2012): cómo, dónde y cuánto tarden en colocarse los pedagogos. In *Investigación e Innovación Educativa al Servicio de Instituciones y Comunidades Globales, Plurales y Diversas*, 1206-1213. https://www.uv.es/aidipe/congresos/Actas_XVI_Congreso.pdf

Sánchez Lissen, E. & Sánchez Franco, M. (2017). Los estudios de pedagogía en la universidad española. Valorando el pasado, atendiendo el presente, proyectando el futuro. *Revista espaço do currículo*, 10(2). <https://hdl.handle.net/11441/88184>

Soledad, M., & García, M. (2009). La empresa: un reto para los profesionales de la pedagogía. *Cuestiones Pedagógicas*, 20, 329-341.

Statista. (2021, 9 diciembre). *Matriculados en universidades de España 2008/2009-2019/2020, por tipo universidad*. <https://es.statista.com/estadisticas/479407/alumnos-matriculados-en-universidades-en-espana-por-tipo/>

Tallón Rosales, S., Hervás Torres, M., olo Sánchez, M. T., Fernández Jiménez, C., & Fernández Cabezas, M. (2018). El perfil formativo y profesional del graduado en pedagogía. Perspectiva actual de su inserción laboral. *International Journal of Developmental and Educational Psychology. Revista INFAD de Psicología*, 2(1). <https://doi.org/10.17060/ijodaep.2018.n1.v2.1230>

Torrado, M., Reguant, M., Rubio, M., Vilà, R., & Berlanga, V. (2015). El desarrollo de la competencia metodológica en el Grado de Pedagogía de la Universidad de Barcelona. *Areté*, 1(1).

Torres Soto, A., Vallejo Ruiz, M. & Martínez Valcárcel, N. (2015). Análisis de los recuerdos de los estudiantes sobre los contenidos de la titulación de Pedagogía. *Red U*, 13(3), 89–104. <https://doi.org/10.4995/redu.2015.5421>

Ventura Blanco, J. & Martínez Olmo, F. (2004). Estudio sobre la inserción laboral de los graduados en pedagogía en la universidad de Barcelona. *Barcelona: Universidad de Barcelona*.

<https://economicsofeducation.com/wp-content/uploads/oviedo2005/MT12.pdf>

Vilà Baños, R., & Rubio Hurtado, M. J. (2016). Actitudes hacia la Estadística en el alumnado del grado de Pedagogía de la Universidad de Barcelona. *REDU. Revista de Docencia Universitaria*, 14(1). <https://doi.org/10.4995/redu.2016.5766>

Vilà, R., Aneas, A., & Rajadell, N. (2015). La Evaluación de Competencias del Alumnado en las Prácticas Externas. la Perspectiva de Todos los Agentes Implicados en las Prácticas Externas del Grado de Pedagogía de la Universidad de Barcelona. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 196, 226–232.

<https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.07.034>

Zambrano Leal, A. (2009). El concepto pedagogía en Philippe Meirieu. Un modelo, un concepto y unas categorías para su comprensión. *Revista Educación Y Pedagogía*, 18(44), 33–50.

<https://revistas.udea.edu.co/index.php/revistaeyp/article/view/6070>

12. Annexos

12.1 Format de l'enquesta

<https://forms.gle/9WLD42bTLPFDSXc27>

12.2 Transcripció de les respostes de l'entrevista

PREGUNTES ENTREVISTA CONCEPCIÓ TORRES

AGRAÏMENTS

Primer de tot agrair la seva col·laboració i que hagi pogut realitzar l'entrevista amb mi. Abans de començar, considero adient explicar breument la finalitat d'aquesta entrevista.

Aquesta entrevista serà utilitzada per al meu Treball de Fi de Grau com a part de la meva investigació sobre el Grau de Pedagogia a la URV des del punt de vista dels estudiants i la institució, per remarcar els aspectes positius i aquells possibles punts de millora d'aquest, amb el qual recolliré les vostres respostes per tal d'ampliar la meva investigació i estudi.

OBJECTIUS

Els objectius d'aquesta entrevista són els següents.

1. Obtenir informació concreta sobre els diferents aspectes del Grau
2. Conèixer l'opinió de la Responsable del Grau de Pedagogia de la URV sobre aquest
3. Aconseguir una visió global dels recursos i procediments que es disposen al Grau

CONFIDENCIALITAT

Com en tot procés de recerca, té la garantia absoluta que totes les respostes expressades seran **totalment confidencials**, i en cap ocasió aquestes seran emprades per a altres fins que no sigui la mateixa recerca.

Si no us suposa un inconvenient, m'agradaria gravar l'entrevista per a facilitar-me analitzar allò l'exposat, i poder prestar tota l'atenció a les seves opinions, per descomptat, recordant de nou la total confidencialitat del que es digui. Està d'acord?

TÉ ALGUNA PREGUNTA O CONCEPTE A ACLARIR ABANS DE COMENÇAR?**PREGUNTES**HISTÒRIA PROFESSIONAL**1. Quins són els vostres estudis? I els treballs anteriors que vas realitzar?**

Primerament, vaig estudiar Educació infantil (Preescolar) a la Universitat. Just en acabar ja vaig començar amb substitucions a l'escola pública i la privada. Al cap de dos anys, vaig començar amb la Llicenciatura de Pedagogia amb un curs pont i 2 anys, per després treballar amb contracte fix en una escola privada. Posteriorment, va entrar al departament de joventut durant 3 anys, vaig fer el doctorat i, a partir d'una beca i un grup de recerca vaig començar la meua trajectòria a la universitat. Porto ja més de 25 anys com a docent a la universitat. A part, formació continuada dins de l'àmbit de la pedagogia, monitora i directora de lleure, entre altres feines. Des de 2008 que porto ja com a responsable del Grau de Pedagogia a la URV i tinc un gran vincle amb el COPEC des que es va iniciar.

2. Quan vas començar a treballar per la Universitat? Quina era la vostra tasca professional quan hi vas entrar?

Primer vaig entrar com a docent de diferents assignatures al grau de magisteri, amb alumnes de totes les especialitats. Després, ja vaig començar amb l'assignatura de Política i Gestió Educativa pels estudiants de pedagogia i educació social. Des del 1998 portava també l'oficina el voluntariat.

3. Quina és la vostra tasca i deures professionals actualment com a responsable de grau?

Tota la feina dels Plans d'estudis, que en breu comencem un nou pla d'estudis que ja s'està dissenyant, la coordinació d'horaris i la part del professorat, que es porta més aviat des del departament, però la meua feina és aquest encaix i cohesió de totes les parts. La coordinació de les pràctiques i els treballs de fi de grau també, amb el repartiment de tutors, les avaluacions, els tribunals... A la vegada, la gestió pròpia del grau i la part de relacions entre professorat-alumnes, el pla d'acció tutorial, tot allò dins de la facultat.

4. Existia el Grau de Pedagogia quan va començar a treballar a la Facultat?

Fa 10-11 anys com a grau tal com es coneix actualment, però amb la reforma del pla Bolonia s'ha de tornar a replantejar tot el pla d'estudis, veure allò que ha funcionat i les que són millorables.

OPINIONS DE LA GUIA DOCENT I LES ASSIGNATURES

1. Qui decideix el cronograma i la distribució d'assignatures que s'imparteixen?

Les assignatures les lidera la responsable del grau, però en aquest cas amb el pla Bolonia, es va formar un equip de mestres fixes de la universitat, es va crear una comissió de treball i a partir d'aquí es va dissenyar tot el pla de les assignatures. Amb els mateixos docents que acabarien impartint aquella assignatura, la formaven metodològicament i en continguts. A continuació s'havia de presentar a Madrid, per verificar-la i poder implantar-ho. Hi ha relació directa amb el COPEC, els responsables d'altres universitats, per intentar anar més o menys coordinats entre les diferents entitats.

2. Creus que les assignatures i optatives que s'ofereixen inclouen totes les sortides professionals i branques de la pedagogia?

No, hi ha una branca que no es pren, en el nostre cas per culpa de la quantitat d'alumnes, ja que com més n'hi ha, més possibilitat d'afegir optatives. Per tant, els dos blocs que es treballen són el de formació de formadors i TIC, i falta el tema de diversitat. Ara ja s'està pensant a obrir més i afegir el bloc que falta per centrar-se en les dificultats d'aprenentatge i la branca més psicopedagògica. També es volen obrir més temes, com el de turisme, mediambiental, cultural,... a causa de la localització en la qual ens trobem.

3. Pensa que la guia docent dels estudis de Pedagogia és diferent de la d'altres estudis de la URV?

El model de guia ve donat per Madrid, i l'estructura l'has de completar tu amb els continguts i habilitats d'aprenentatge que creguis convenient segons cada context. L'estructura ve donada i, per tant, els resultats d'aprenentatge ve en una guia de tots els aprenentatges possibles, valorant que la majoria estiguessin en la suma de totes les assignatures, igual que les competències nuclears que també venen donades.

4. Està a favor o en contra d'augmentar el període de pràctiques a dos anys en comptes d'un? Per què?

Les pràctiques ens agradaria tornar al que teníem abans de i tornar als 2 pràcticums, per veure més diversitat. Un primer pràcticum a tercer que fos més breu basat en l'observació, per veure més diversitat de centres, gràcies al gran nombre d'àmbits que podem tenir com a professionals. El segon a 4t que ja es basi en la intervenció i la pràctica professional per la preparació de la inserció laboral, ja sabent els diferents perfils per escollir més concretament. Fins i tot fer una experiència petita a segons de dues setmanes en un d'aquests àmbits per tenir una primera idea i observació, o fer alguna cosa internacional o de cooperació. Aquesta és l'estructura que ens agradaria, però fan falta recursos humans i econòmics que no arriben i, per tant, adaptant-nos als que tenim.

ELS CANVIS DES QUE VA COMENÇAR A IMPARTIR-SE EL GRAU A LA URV

1. Existia anteriorment algun grau o llicenciatura relacionada amb la Pedagogia?

Llicenciatura de pedagogia de 5 anys, però després va passar a ser de 4 anys i després el grau a partir del Pla Bolonia. Abans del d'educació social va ser la llicenciatura de pedagogia.

2. Hi ha hagut algun canvi significatiu des que va començar el grau que hagi suposat un gran impacte als estudis?

Primer es compartia el primer curs amb els estudiants d'educació infantil, primària i social, ja que era una formació bàsica d'educació. Però fa dos o tres cursos que ja només es comparteix amb educació social els dos primers cursos. El pla d'estudis principal és el mateix, però la part més pràctica s'ha allunyat de l'àmbit de l'escola i els seminaris se separen en graus per centrar-se en els àmbits de cadascun.

3. Existeix algun canvi que proposaries per a millorar els estudis de grau en l'actualitat?

Nous plans d'estudi que estan pensant tornen a ser assignatures petites, i no les de 12 i 18 crèdits. Era una bona idea principalment per fomentar el treball en equip i diversificar dins d'una mateixa assignatura, però suposava un problema de cara a la convalidació i la mobilitat europea per als estudiants. La formació bàsica és millorable i s'ha d'actualitzar, i s'ha de recuperar continguts oblidats i apartats, com la història i la cultura pedagògica. Tot el tema de l'optativitat amb assignatures d'altres graus com psicologia

o educació social, o altres temes d'estudi a incorporar com la mediació, el tema mediambiental, climàtic, de turisme i cultura. La pandèmia els va aturar el procés.

ELS RECURSOS HUMANS I MATERIALS DE LA FACULTAT

1. El número de professors és adequat per les necessitats del grau? Quin és el criteri de selecció de personal per impartir les assignatures?

Els professors que tenim són molt bons, i m'agradaria convertir-los en plantilla permanent. Que als alumnes els hi agradi més o menys no significa que aquest no sigui bo. La majoria són doctors i tenen l'aspecte de recerca actiu i amb impacte. Molts tenen altres treballs dins dels àmbits pedagògics. Tot pot ser millorable, però el nivell de preparació i coneixement de l'entorn el tenen. L'ambient de treball és bo i hi ha una bona comunicació i relació entre tots, segons el seu punt de vista. L'equip és bo, es preocupen per la feina i s'ajuden entre ells. Per ser professor a la universitat, has de poder entrar i és una aventura. No basta amb el doctorat. Existeix un sistema de qualitat que t'avalua i passes per un procés d'avaluació i qualificació, entrant com a associat i si et vols quedar t'has de doctorar. Hi ha una gradació, per ser lector t'has d'avaluar l'ANECA, sempre i quan la universitat ofereix la plaça. La restricció econòmica provoca que hagin sortit poques places a totes les universitats, i la posterior distribució la pren el departament.

2. Existeixen un nombre de recursos materials adients a la facultat per resoldre les necessitats docents de l'alumnat?

Sempre en falten de recursos materials i personals. A vegades hi ha problemes per trobar professionals, amb el sistema bloquejat per culpa de les agències de qualitat. Si segueixen així, en poc temps es quedaran sense professorat a temps complet. Dels espais, es treballa per la inversió, es demanen, però no arriben els materials. He demanat cadires amb rodes per les aules, però no arriben perquè són més cares. Tot el tema informàtic a les aules per fer *streaming* també s'ha fet una bona aposta gràcies a la pandèmia, entre altres. Sempre és millorable.

EXPECTATIVES PROFESSIONALS I ACADÈMIQUES POSTERIORES

1. Creu que s'ofereix tota la informació necessària continuar amb els estudis o endinsar-se al món laboral?

Ara hi ha vàries coses que estan funcionant. Les formacions d'orientació laboral que es fan des de la pròpia universitat destinades a cada col·lectiu. El vincle de professionals que fan xerrades a les aules durant la carrera, per descriure la seva feina i els àmbits de

treball segons la seva formació, és important continuar amb això. Sessions dels màsters que té la universitat no són necessàries, ja que els estudiants ja es mouen i pregunten segons els interessos, ja que hi ha d'interessants a la URV i a altres. Existeix també el suport del Col·legi Professional per recomanar i mostrar les ofertes de Catalunya. A més a més, els estudiants en acabar es poden fer socis de l'Alumni de la URV, per rebre formació gratuïta i pel món laboral, només omplint una fitxa, per tenir tots els avantatges.

2. Hi ha prou oferta acadèmica per a aquells que volen continuar amb els seus estudis en acabar el grau a la Universitat? Quins creus que seria adient afegir o treure?

Com a facultat, sí que hi ha. Els màsters de TIC i de Formació de Professorat de Secundària són els que es troben relacionats amb la nostra carrera. De cara al sector d'orientació, ho hem demanat diverses vegades, però encara no ens ho donen. No obstant, hi ha altres universitats que els imparteixen. Dins de treball social hi ha un màster al qual es pot entrar, dins de la branca social. Hi havia els de Cooperació internacional, que no se si encara està activat. En l'àmbit educatiu està el de Psicopedagogia a altres institucions, o el de Polítiques de Gènere.

FUTUR DEL GRAU I ELS ESTUDIS

1. Quina és la teva visió del Grau d'aquí a 10 anys?

Hi haurà un grau més obert amb més diversitats formatives amb aquest nou disseny plantejat. El professional sortirà més preparat d'allò que et trobes. M'agradaria que el que tenim al cap arribi a funcionar i sigui viable des del departament i la facultat. Reencaixar tots els continguts i veure quines coses s'han de potenciar, recuperar i reincorporar.

2. Com veus el paper i la figura del/a pedagog/a de cara a un futur a curt i llarg termini, sent curt uns 2-3 anys i llarg 8-10 anys?

Que el pedagog sigui més divers, coneixent uns àmbits més d'aquells que es troben avui en dia i preparats per exercir la feina professional tal com s'està fent avui en dia.

3. Creus que les seves sortides professionals es mantindran o aniran evolucionant, creant de noves o desapareixent, amb el pas del temps?

Alguns es mantindran, com el gabinet psicopedagògic, ja que són necessaris per a les persones amb necessitats d'aprenentatge, dins i fora de l'escola. Sortiran noves

oportunitats de formació de formadors, augmentarà tota l'àrea de les noves tecnologies, pel fet que és un camp molt important i present. I d'altres com el mediambiental, de turisme, cooperació internacional...

CONSEQÜÈNCIES POSTERIORIS

1. Surten els alumnes preparats per a endinsar-se al món laboral un cop han finalitzat els estudis?

Sí, encara que no us ho creieu. L'alumne creu que no, que li falten moltes coses, però tot el que falta no s'aconsegueix ni en quatre anys ni en deu. Per tant, al sortir tens una formació mínima i una mica més, i després has d'esbrinar quins és el que et motiva més, que potser va canviant amb els anys i per això es troben els màsters que et posicionen allà on vols. Quan es comença en el món laboral hi ha molta por i incertesa, com amb qualsevol treball, però després comences a trobar els apunts per saber com realitzar la feina i t'adones que tens els continguts i les estratègies per fer-lo. I aquelles que no tinguis, t'adaptaràs i les buscaràs en formació continuada per tenir-les.

2. Quina creus que és la visió de la nostra societat actualment sobre la figura del/a pedagog/a? Està prou reconeguda socialment?

No la coneix, malauradament li costa molt. El col·legi professional ha ajudat a obrir el camí i estar més presents. Ara ens conviden a conferències que abans no perquè també es pot trobar la figura del pedagog. Cada vegada es parla més de la pedagogia i de les feines que podem fer. El millor és que nosaltres mateixos expliquem a la gent el que és i la nostra feina.

3. Quina és la vostra opinió general sobre els estudis de pedagogia? Hi ha alguna cosa rellevant que vulgueu destacar?

El que hem de fer és replantejar els continguts i l'estructura, perquè el màxim d'àmbits possibles puguin entrar en la formació i per millorar la visió des de fora. Canvis per ajudar a millorar i visibilitzar els professionals. Sobretot, les coses canvien si nosaltres fem que canviïn, per tant, nosaltres també hi hem d'estar present, i amb molta honra. És la nostra feina donar-li visibilitat, ja que la nostra feina juntament amb educació i salut són les feines més importants del món. Hem d'anar amb el cap ben alt i amb humilitat.

Ja hem acabat amb l'entrevista Moltes gràcies per la vostra participació, si en els propers dies se us acut algun altre aspecte important per l'entrevista no dubti en contactar-me a través del correu de la universitat, veronica.toral@estudiants.urv.cat